Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 14 (5388) ПЯТНІЦА 17 СТУДЗЕНЯ 1936 г. Год выдання XIX

ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ДРУГАЯ СЕСІЯ ЦВК САЮЗА ССР: ДАКЛАДЫ тт. ГРЫНЬКО і ЧУЦКАЕВА АБ АДЗІНЫМ ДЗЯРЖАЎНЫМ БЮДЖЭЦЕ САЮЗА ССР НА 1936 ГОД; ПРАМОВА НАМЕСНІКА НАРОДНАГА КАМІСАРА АБАРОНЫ, МАРШАЛА СОВЕЦКАГА САЮЗА ТАВ. ТУХАЧЭЎСКАГА.

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА І СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР — АБ РЭАРГАНІЗАЦЫІ БУДАЎНІЧАГА КАНТРОЛЮ.

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ «ПРАЎДЫ» — ГРАНІЦЫ НАШАЙ РАДЗІМЫ НЕПРЫСТУПНЫ.

УЗНАЧАЛІЦЬ ВЫДАТНЫ РУХ КАЛГАСНЫХ МАС — СКАРОЧАНАЯ СТЭНАГРАМА ПРАМОВЫ ТАВ. БЕНЕКА НА НАРАДЗЕ ПА ЎЗДЫМУ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ ПРЫ ЦК КП(б)Б.

ЗА РУБЯЖОМ: АБМЕН НОТАМІ ПАМІЖ УРАДАМІ МНР І МАНЧЖОУ-ГО; НОВАЯ ЯПОНАМАНЧЖУРСКАЯ ПРАВАКАЦЫЯ НА ГРАНІЦЫ МНР; ПРАТЭСТ ШВЕДСКАГА ЎРАДА СУПРОЦЬ ЗНІШЧЭННЯ ІТАЛЬЯНСКАЙ АВІЯЦЫЯЙ ШВЕДСКАГА ШПІТАЛЯ.

Граніцы нашай радзімы непрыступны!

Учарайшае пасяджэнне сесіі ЦВК СССР было палкай дэманстрацыяй кроўнага адзінства вялікага совецкага народу са сваёй арміяй, з яе правадырамі, камандзірамі, воінамі. Удзельнікі сесіі з неперадаваемым натхненнем віталі Чырвоную армію, наркома абароны маршала Совецкага Саюза тав. К. Е. Варашылава і любімага правадыра совецкага народу таварыша Сталіна. Магутная сіла совецкага патрыятызму гучэла ў авацыях пры кожным успаміне ў прамове маршала Совецкага Саюза тав. М. Н. Тухачэўскага аб магутнасці нашай арміі, аб яе штодзеннай гатоўнасці адказаць знішчальным ударам на малейшае пасяганне супроць свяшчэннай зямлі соцыялізма.

Забеспячэнне мірнай працы народаў Совецкага Саюза заўсёды было адным з галоўных клопатаў большэвіцкай партыі. Калі перастала біцца вялікае сэрца Владзіміра Ільіча, наша партыя пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна прадаўжала нястомна ўмацоўваць і пеставаць Чырвоную армію, авеяную славай перамог. У сваёй незабыўнай прамове на другім усесаюзным з'ездзе советаў у жалобныя студзеньскія дні 1924 года таварыш Сталін гаварыў: «Ленін не раз указваў нам, што ўмацаванне Чырвонай арміі і паляпшэнне яе становішча з'яўляецца адной з важнейшых задач нашай партыі... паклянемся-ж, таварышы, што мы не пашкадуем сіл для таго, каб умацаваць нашу Чырвоную армію, наш чырвоны флот».

І цяпер бліскучае становішча Чырвонай арміі з'яўляецца лепшым доказам таго, што гэту сталінскую клятву наша партыя выканала з гонарам. Партыя, увесь совецкі народ, кіруемы таварышом Сталіным, будуць і надалей умацоўваць абарону нашай краіны, бо пакуль Совецкі Саюз акружан капіталістычнымі дзяржавамі, няма другой гарантыі безапаснасці яго граніц, апрача няўхільнага падтрымання іх абароны ў поўнай баявой гатоўнасці.

Аб нарастанні ваеннай небяспекі і аб агульнай напружанасці міжнароднай абстаноўкі гаварыў у сваім дакладзе на сесіі глава совецкага ўрада тав. В. М. Молатаў. Добра вядома, што совецкія тэрыторыі, совецкае дабро з'яўляюцца жаданай мэтай для многіх авантурыстаў, якія кіруюць палітыкай раду капіталістычных краін. Капіталістычныя дзяржавы хацелі-б вырашыць свае супярэчнасці за кошт нашай краіны. Удзельнікі сесіі іменна таму з такой вялікай увагай прыслухоўваліся да таго, што ўчора гаварыў тав. Тухачэўскі; іменна таму яны выражалі сваю поўную згоду з прапановай аб павелічэнні выдаткаў на абарону.

Больш чым зразумела, чаму фашысцкі друк Германіі і антысовецкія лісткі ў іншых краінах стараюцца паказаць усю справу так, што Совецкі Саюз умацоўвае Чырвоную армію як быццам у мэтах нападу на сваіх суседзяў. Хлусня гэта настолькі грубая і плоская, што няма неабходнасці яе абвяргаць. Усім добра вядома, што Совецкі Саюз не збіраецца нападаць на каго-небудзь. Фашысцкая хлусня тлумачыцца вельмі проста. У ёй знаходзіць сваё выражэнне шалёная злосць ворагаў Совецкага Саюза, якія спадзяваліся, што ім удасца застаць нас знянацку, не гатовымі да адпору.

Але дарэмны гэтыя надзеі! Совецкі Саюз пільна сочыць за прошукамі імперыялістычных клік і фашысцкіх захватчыкаў. Ён настолькі вялікі і багаты, што можа безупынна павышаць сілу і магутнасць Чырвонай арміі. Агульны рост багацця краіны, дабрабыту працоўных, ізабілля, агульны ўздым усёй народнай гаспадаркі з'яўляюцца асновай, на якой у нас адбываецца далейшае ўмацаванне абароны. Тут зноў сказваюцца перавагі нашага грамадскага ладу, яго ўнутраная сіла і невычарпальныя магчымасці.

За прайшоўшыя гады, і ў асаблівасці за 1935 год, з выключнай быстрынёй нараталі тэмпы ўзбраенняў усіх без выключэння капіталістычных дзяржаў. Шалёным тэмпам прадаўжаюць узбройвацца найбольш ваяўнічыя імперыялістычныя дзяржавы. Германскі фашызм запрог усю краіну ў ваенную каляснiцу і, як гаварыў тав. Молатаў, стварыў у цэнтральнай Еўропе ваенны лагер. Германская армія ўжо зараз пераўзыходзіць стары рэйхсвер, па крайняй меры ў 5—6 раз. Фашысцкая дыктатура аграбіла і прадаўжае грабіць прапоўныя масы і за іх кошт узнаўляе велізарныя ўзбраенні: паветраныя сухаземныя і морскія, для захватаў, для агрэсіі і ў тым ліку для нападу на Совецкі Саюз.

Дарэмна фашысцкія дыпламаты спасылаюцца на адсутнасць непасрэднай совецка-германскай граніцы, як на доказ таго, што германскія ўзбраенні не прадстаўляюць пагрозы справе міру. Гэта — аргумент для прастачкоў. Але совецкія людзі не належаць да іх ліку. Тав. Молатаў даў у сваім дакладзе дастаткова ясную характарыстыку гэтага аргументу, указаўшы на імкненне германскага фашызма да панавання ў Балтыцкім моры і на спецыфічныя адносіны з Польшчай, якая мае, як вядома, дастаткова доўгую граніцу з Совецкім Саюзам. Тав. Тухачэўскі ў сваёй прамове прыводзіць некаторыя іншыя факты, выкрываючыя аргумент германскіх фашыстаў.

Дастаткова напомніць аб нядаўняй прамове начальніка новастворанага германскага генеральнага штаба генерала Бека. У гэтай прамове прама ўказваецца, што новы германскі генштаб застаецца верным старой стратэгічнай дактрыне германскага імперыялізма, якая прадугледжвала ўдар на Парыж праз тэрыторыю Бельгіі, не зважаючы на нейтралітэт апошняй.

Напомнім, да рэчы, што Бельгія супраціўлялася германскаму нашэствію. А цяпер, калі германскаму імперыялізму ўздумалася-б зрабіць падобны «марш праз Бельгію» на Ўсходзе, то ён, відаць, мае некаторыя падставы разлічваць на прыязныя адносіны да сябе з боку фашысцкай Польшчы і агрэсіўных колаў Фінляндыі. Чаго варта ў святле сказанага аргументацыя германскай дыпламатыі аб адсутнасці непасрэднай совецка-германскай граніцы!

З усяго гэтага відаць, што праграма, змешчаная ў кнізе Гітлера «Мая барацьба» ў той частцы, дзе гутарка ідзе аб захватах совецкай тэрыторыі, знаходзіць выражэнне ў планах германскага генеральнага штаба і яго дактрыны прарыву праз чужыя тэрыторыі. Для гэтай дактрыны таксама характэрна імкненне да раптоўнасці нападу. Орган рурскіх прамыслоўцаў «Бергверкс цайтунг» не так даўно заяўляў, што Германія зрабіла памылку, прадпаслаўшы нападу на Бельгію фармальнае абвяшчэнне ёй вайны. «Канцлер (маецца на ўвазе Бетман-Гольвег) быў ва ўладзе шаленства, — піша газета, — калі ён патрабаваў, каб прарыву праз Бельгію папераджала абвяшчэнне вайны. Ён думаў не аб чым іншым, як аб юрыдычных нотах. Абвяшчэнне вайны — гэта з усёй відавочнасцю ўстарэлае мерапрыемства». Такая, з дазволу сказаць, «філасофія» застрэльшчыкаў сусветнай вайны. Дзе гарантыі, што яна не будзе прыменена да якой-небудзь прыбалтыйскай краіны, мяжуючай з СССР, для прарыву да совецкай тэрыторыі?

Тав. Тухачэўскі прывёў у сваёй прамове таксама нямала фактаў аб ваеннай падрыхтоўцы Японіі, аб ліхаманкавым чыгуначным будаўніцтве ў Манчжурыі, аб ператварэнні гэтых захваченых японскім імперыялізмам кітайскіх правінцый у плацдарм вайны. З года ў год растуць выдаткі японскага імперыялізма на ўзбраенні. Ужо ў гэтым годзе японскі ваенны бюджэт паглынае 60 працэнтаў усіх дзяржаўных даходаў, якія бязжаласна выжымаюцца з насельніцтва.

Не спыняюцца антысовецкія правакацыі японскай ваеншчыны. За апошні час з усёй відавочнасцю выявілася імкненне японскага імперыялізма да пранікнення на совецкую зямлю і праз іншыя тэрыторыі. Гэтым у немалой ступені тлумачацца германа-японскія перагаворы аб ваенным саюзе і правакацыі японскай ваеншчыны на граніцы Мангольскай народнай рэспублікі. Відаць, фашысцкая дактрына знаходзіць вельмі рэальных прыхільнікаў і ў Токіо.

Японa-германскі ваенны саюз павінен, відаць, па думцы яго ініцыятараў, прывесці да таго, што СССР акажацца вымушаным раздзяліць свае сілы паміж Захадам і Ўсходам. На такую стратэгічную сітуацыю робяць сваю стаўку творцы антысовецкага блоку. Блізарукім японскім і германскім генералам здавалася, а можа і цяпер здаецца, што такім чынам ім удасца атрымаць перавагу над Чырвонай арміяй.

Адсюль вынікае толькі тое, што Чырвоная армія павінна быць гатова да разгрому ворагаў Совецкага Саюза і на Захадзе і на Ўсходзе. І Чырвоная армія справіцца з гэтай задачай.

Узросшая небяспека нападу пабуджае совецкі ўрад і далей умацоўваць Чырвоную армію як колькасна, так і якасна, каб яна перамагла малой крывёй. Наша армія налічвае зараз 1.300 тысяч байцоў. У ліку яе дывізій 77 проц. кадравых узмоцненага састава; яна ўзброена магутнай тэхнікай і натхнёна на слаўныя геройствы. Тыя факты і лічбы, якія прыводзіць тав. Тухачэўскі аб росце ўзброеных сіл нашай краіны, будуць з вялікай радасцю і велізарным задавальненнем успрыняты ва ўсіх кутках Совецкага Саюза.

Совецкія людзі могуць толькі адчуваць пачуццё найвялікшай гордасці, бачачы магутныя паветраныя эскадры Чырвонай арміі, яе танкавыя фалангі, магутную артылерыю, і непераможныя палкі чырвонай пяхоты і конніцы.

Совецкія людзі могуць толькі радавацца, калі яны даведаюцца аб далейшым умацаванні морскай абароны іх радзімы, аб росце чырвонага флота — надзейнага абаронцы заходніх і ўсходніх совецкіх мораў.

Совецкія людзі могуць толькі радавацца безупыннаму культурнаму росту Чырвонай арміі, якая з'яўляецца адной з велізарнейшых школ для сотняў тысяч совецкай моладзі.

Совецкі Саюз хоча міру, ён хоча жыць мірна з усімі народамі і дзяржавамі. З трыбуны сесіі ЦВК наш урад зноў пацвердзіў, што ён імкнецца да нармальных адносін і з Германіяй, і з Японіяй. Мы не жадаем вайны, але ніколі ні адна пядзь совецкай зямлі не стане здабычай фашысцкіх заваявальнікаў.

На адбываючайся сесіі ЦВК зноў прагучаў на ўвесь свет заклік Совецкага Саюза да ўмацавання міру. Але разам з тым вуснамі сваіх выбраннікаў совецкі народ перасцерагае тых, хто выпястоўвае антысовецкія планы. Калі ўдзельнікі сесіі з велізарным натхненнем віталі жалезнага наркома абароны, маршала Совецкага Саюза тав. К. Е. Варашылава, яны тым самым выказвалі сваю глыбокую ўпэўненасць, што Чырвоная армія пад кіраўніцтвам сваіх правадыроў і камандзіраў, пад непераможным сцягам Леніна—Сталіна, не толькі дае адпор нападаючым, але завершыць іх разгром на іх уласнай тэрыторыі.

Хто-б ні пасягнуў на нашыя граніцы, той будзе жорстка біты і знішчаны.

Краіна Советаў можа спакойна працаваць над выкананнем сваёй вялікай задачы — над пабудовай бяскласавага соцыялістычнага грамадства. Яе граніцы надзейна прыкрыты і абаронены!

(Перадавы артыкул «Праўды»).

ДРУГАЯ СЕСІЯ ЦВК САЮЗА ССР VII СКЛІКАННЯ

Адзіны дзяржаўны бюджэт Саюза ССР на 1936 год

Даклад тав. ГРЫНЬКО

Першую частку свайго даклада тав. Грынько прысвячае вынікам выканання бюджэту 1935 года.

— Як вы ведаеце, — зварачаецца да сесіі тав. Грынько, — прайшоўшы год быў годам выдатных дасягненняў соцыялістычнага будаўніцтва. Аб гэтым падрабязна гаварылі тт. Молатаў і Межлаук.

Наш дзяржаўны бюджэт каранным чынам звязан з усёй народнай гаспадаркай. Таму штогадовае перавыкананне бюджэту з'яўлялася ў першую чаргу рэзультатам перавыканання народнагаспадарчага плана. Мы дасягнулі расшырэння нашай грашовай гаспадаркі і ўмацавання рубля.

Рэчаіснасць кожны год апераджала нашы разлікі. На 1935 год бюджэт быў складзен у суме 63,6 млрд. руб. па даходах, выканан у суме 64,6 млрд. руб. Выдатковая частка бюджэту мінулага года вылічалася ў 63,1 млрд. руб. яна выканана на 63,9 млрд. руб.

Такім чынам, мы **закончылі год з перавышэннем даходаў над выдаткамі на 700 млн. руб.**, што з'яўляецца велізарным укладам у соцыялістычнае будаўніцтва.

Леташні бюджэт выканан па ўсіх асноўных раздзелах, а па некаторых раздзелах перавыканан. Асабліва трэба падкрэсліць перавыкананне па адлічэннях ад прыбыткаў гаспадарчых органаў. Намечана было атрымаць 1.700 млн. руб., атрымана амаль 2 млрд. руб. У гэтых лічбах можна лёгка пазнаць першыя вынікі стаханаўскага руху, барацьбы за накапленне, за рэнтабельнасць прадпрыемстваў.

Намі з поспехам была рэалізавана пазыка з перавышэннем на 500 млн. руб. Прыліў у ашчадкасы дасягнуў 770 млн. руб. — больш на 170 млн. руб. таго, што было прадугледжана бюджэтам. Выканны і ўсе іншыя артыкулы.

Выдатковая частка бюджэту 1935 года выканана ў адпаведнасці з рашэннямі, прынятымі ранейшай сесіяй ЦВК. Аперацыі Дзяржаўнага банка развіваліся таксама вельмі паспяхова. Атрыман прырост пасіваў на 8,5 млрд. руб., **разліковыя рахункі калгасаў склалі амаль 1 млрд. руб.** У адпаведнасці з гэтым банк мог даць усёй народнай гаспадарцы новых крэдытаў 9 мільярдаў руб.

Дзякуючы поспехам нашага гаспадарчага будаўніцтва, поўнасцю ліквідавана картачная сістэма, уся сфера абароту вызвалена ад картачных абмежаванняў. У рэзультаце **тавараабарот з 60 мільярдаў руб. узрос да 80 млрд. руб.** Апрача таго, адбываліся такія якасныя працэсы, як паляпшэнне работы гандлёвай сеткі, арганізацыя культурнага гандлю. Грашовая зарплата стала асноўнай формай матэрыяльнага стымулявання прадукцыйнасці працы, што таксама спрыяла ўзмацненню ролі грошай у гаспадарчым будаўніцтве.

Вялікае значэнне мела змена цэн на асноўныя сельскагаспадарчыя культуры для стымулявання іх вытворчасці. Першы год адкрытага гандлю аказаў велізарны ўплыў на калгасны гандаль. Адбыўся далейшы значны рост прывозу прадуктаў на калгасныя рынкі і зніжэнне цэн. **Совецкі рубель, такім чынам, з'яўляецца адзіным сродкам абароту ў нашай краіне. Совецкі рубель устойлівы і моцны, як ні адна другая валюта ў свеце.**

Фінансавая праграма і дзяржаўны бюджэт СССР на 1936 год поўнасцю адлюстроўваюць новы магутны разбег, які характарызуе ўсю праграму соцыялістычнага будаўніцтва на гэты год. У сухіх калонках вялікіх лічбаў лёгка можна выявіць рост багацця краіны і грандыёзную праграму соцыялістычнага будаўніцтва. У народнагаспадарчым плане на 1936 год закладзены ўсе неабходныя ўмовы далейшага ўмацавання совецкага рубля.

Совет Народных Камісараў Саюза ССР уносіць на зацвярджэнне сесіі ЦВК бюджэт бягучага года ў размеры **78,5 мільярда руб.**, амаль на 14 млрд. больш выканання бюджэту мінулага года. Няма сумнення, што і гэты бюджэт на аснове агульнага росту багацця нашай краіны, далейшага развіцця соцыялістычнага будаўніцтва будзе не толькі выканан, але і перавыканан. Надзейнай базай выканання бюджэту 1936 года з'яўляецца намечаны рост прамысловай прадукцыі на 23 проц., сельскай гаспадаркі — на 24 проц., тавараабароту — на 23 проц.

У новым бюджэце ў сувязі са стаханаўскім рухам, разгортваннем барацьбы за рэнтабельнасць, сума паступленняў ад прыбыткаў гаспадарчых органаў павялічваецца на 63 проц. Уся сума прыбыткаў ад аграмаджанай гаспадаркі склала ў 1935 годзе 7,8 мільярда руб., у гэтым годзе яна павінна скласці 11,3 млрд. руб.

Тут на першым месцы — прамысловасць, якая павінна даць 6,6 мільярда руб., замест 3,9 млрд. у мінулым годзе. Недастатковым пакуль астаецца рост накапленняў гандлёвых арганізацый. Але магчымасці і тут ёсць. Шлях да гэтага — перавыкананне плана тавараабароту і зніжэнне выдаткаў абароту.

Спыняючыся на іншых артыкулах даходнай часткі бюджэту, тав. Грынько ўказвае, што мясцовая прамысловасць і комунальная гаспадарка абавязаны ўзмацніць барацьбу за рэнтабельнасць. Паступленні па падатку з абароту павінны павялічыцца на 20 проц. Каб забяспечыць выкананне гэтага артыкула даходаў, неабходна найстражэйшае захаванне гаспадарчымі органамі сваіх абавязацельстваў перад бюджэтам пролетарскай дзяржавы. Трэба без астатку выкараняць антыдзяржаўныя тэндэнцыі, якія ёсць яшчэ ў некаторых гаспадарчых арганізацыях.

Тав. Грынько далей падрабязна гаворыць аб задачах арганізацыі народных зберажэнняў, развіцці дзяржаўнага страхавання, называе імёны перадавікоў фінансавай работы, вопыт якіх павінен быць шырока распаўсюджан па ўсёй краіне. Важнейшае значэнне, — указвае тав. Грынько, — набывае паляпшэнне работы па падаходнаму і сельскагаспадарчаму падатках.

Тав. Грынько асабліва спыняецца на задачах далейшага паляпшэння работы ашчадкас, адзначаючы вялікія поспехі Ленінграда ў гэтай справе.

Велізарны рост совецкага бюджэту дакладчык параўноўвае са становішчам бюджэтаў капіталістычных краін.

Удзельнікі сесіі з выключнай увагай выслухоўваюць лічбы бюджэтаў капіталістычных краін, якія гавораць аб рэзкім паданні даходаў, аб застоі гаспадаркі. Бюджэты капіталістычных краін не растуць. Толькі ў краіне Советаў на аснове накапленняў аграмаджанай гаспадаркі, росту яе багацця, безупынна растуць даходы, бесперабойна фінансуецца праграма вялікага будаўніцтва.

Характарызуючы выдатковую частку бюджэту, тав. Грынько спыняецца на капітальных укладаннях у гаспадарку ў суме 32,3 мільярда руб. Ён адзначае тую акалічнасць, што галоўная сума сродкаў на капітальнае будаўніцтва ідзе за кошт дзяржбюджэту, і падкрэслівае вялікую адказнасць банкаў фінансавання капітальных укладанняў у барацьбе за зніжэнне кошту будаўніцтва.

На 1936 год прадугледжана зніжэнне каштарыснага кошту капітальных работ на 11 проц. Гэта павінна даць 3,6 млрд. руб. эканоміі. Банкі, якія фінансуюць капітальнае будаўніцтва, вядуць кантроль над тым, каб сродкі выдаткоўваліся правільна, каб не было беспраектнага, бескаштарыснага будаўніцтва. У гэтай галіне банкі доўгатэрміновага крэдытавання за апошнія гады прарабілі некаторую работу, але яна далёка яшчэ недастатковая. Неабходна так паставіць справу, каб будоўлі адчувалі пастаянны кантроль банкаў, якія іх фінансуюць.

Тав. Грынько пераходзіць да другога выдатковага артыкулу бюджэту — да затрат на абарону. Увага, з якою ўся зала слухае даклад народнага камісара фінансаў, нарастае, становіцца напружанай. Усе нахіляюцца наперад, баяцца прапусціць хоць-бы адно слова. Хваля воплескаў узнімаецца, калі тав. Грынько гаворыць, што ў 1935 годзе на абарону было выдаткавана больш сродкаў, чым намячалася бюджэтам — 8,2 млрд. руб. замест 6,5 млрд. руб. Гром апладысментаў пракочваецца зноў па зале і доўга не змаўкае, калі тав. Грынько называе лічбы выдаткаў на абарону, намечаныя бюджэтам 1936 года — 14,8 млрд. руб., супроць 8,2 млрд. руб., затрачаных у мінулым годзе.

Чым тлумачыцца гэты рост асігнаванняў на абарону? Павелічэннем колькаснасці Чырвонай арміі, узмацненнем тэхнічнага аснашчэння яе, расшырэннем казарменага і жыллёвага будаўніцтва, павелічэннем асігнаванняў на палітыка-асветныя мерапрыемствы — клубы, тэатры і інш. Асігнаванні па Народнаму камісарыяту абароны ўзрастаюць таксама з прычыны адмены для яго ільготных цэн у сувязі з ліквідацыяй картачнай сістэмы. Дадатковыя сродкі, адпускаемыя ў гэтым годзе Чырвонай арміі, узмоцняць абарону нашай вялікай радзімы.

Выдаткі на соцыяльна-культурныя патрэбы павялічваюцца ў гэтым годзе на 5 млрд. руб. — з 16 млрд да 21 млрд. руб. У тым ліку на масавую асвету прадугледжваецца 6,5 млрд. руб. замест 4,7 млрд руб., выдаткаваных у мінулым годзе. Усё больш разгортваецца школьнае будаўніцтва, а агульны лік дзяцей-вучняў дасягне ў гэтым годзе 28 млн. чалавек.

Выдаткі на падрыхтоўку кадраў узрастуць амаль на 1 млрд. руб., на ахову здароўя з 4,7 млрд. да 6,2 млрд руб.

Паміма 21 млрд. руб., асігнаваных па бюджэту, вялікія сродкі на соцыяльна-культурныя патрэбы затрачваюцца яшчэ профсаюзамі. Пры такім каласальным размеры асігнаванняў патрэбен суровы кантроль над правільным выдаткаваннем гэтых сродкаў.

Рэспубліканскія і мясцовыя бюджэты растуць хутчэй агульнасаюзнага бюджэту. Тлумачыцца гэта тым, што іменна па рэспубліканскіх і мясцовых бюджэтах праходзяць выдаткі на соцыяльна-культурныя патрэбы.

Хутка растуць і сельскія бюджэты. У гэтым годзе яны дасягнуць амаль 2,3 млрд. руб. у той час, як 3—4 гады назад агульная сума іх раўнялася ўсяго 1 млрд. руб. Трэба яшчэ больш умацаваць бюджэты сельсоветаў — нізавых органаў пролетарскай дыктатуры ў вёсцы.

У канцы сваёй прамовы тав. Грынько заастрае ўвагу членаў ЦВК СССР на недахопах у бюджэтнай рабоце. Ён прыводзіць прыклады парушэнняў бюджэтнай дысцыпліны ў Харкаўскай вобласці, Азова-Чорнаморскім краі, у Варонежскай і Чэлябінскай абласцях. З гэтым трэба рашуча пакончыць. Работнікі фінорганаў павінны цвёрда памятаць, што яны адказваюць за правільнае выдаткаванне сродкаў, за захаванне бюджэтнай дысцыпліны, і ніякія спасылкі на распараджэнні мясцовых выканкомаў не могуць служыць ім апраўданнем. Тав. Грынько прыводзіць таксама добрыя ўзоры работы, у прыватнасці па Заходняй і Кіеўскай абласцях.

Дзяржаўны бюджэт і фінансавая праграма пабудаваны ў поўнай адпаведнасці з планам соцыялістычнага будаўніцтва на 1936 год, адобраным сесіяй ЦВК Саюза ССР. Народнагаспадарчы план і бюджэт, якому аддаюць такую вялікую ўвагу партыя і ўрад і асабіста наш любімы, мудры правадыр таварыш Сталін, будзе напэўна не толькі выканан, але і перавыканан.

Зала праводзіць тав. Грынько доўгімі дружнымі апладысментамі.

Даклад тав. С. Е. ЧУЦКАЕВА

— Таварышы, у 1934 годзе — другім годзе другой пяцігодкі, — пачынае свой даклад тав. Чуцкаеў, — адзіны дзяржаўны бюджэт быў пабудован у поўнай адпаведнасці з народнадзяржаўнымі задачамі другой пяцігодкі. Народнагаспадарчы план гэтага года быў выканан як у прамысловасці (у асаблівасці цяжкай прамысловасці), так і ў сельскай гаспадарцы. У 1934 годзе мы наглядалі шырокае разгортванне тавараабароту. Усё гэта спрыяла паляпшэнню матэрыяльнага добрабыту працоўных і забяспечыла адмену з 1 студзеня 1935 года картак на хлеб і на некаторыя іншыя прадукты. Бюджэт 1934 года, зацверджаны ў даходнай частцы ў суме 48.879 млн. руб. і ў выдатковай частцы ў суме 47.308 млн. руб. (з перавышэннем даходаў над выдаткамі ў суме 1.571 млн. руб.) — быў перавыканан. Фактычна бюджэт 1934 года выканан па даходнай частцы ў суме 50.760 млн. руб., а па выдатковай частцы — у суме 48.307 млн. руб. з перавышэннем амаль на паўтара млрд. руб. Былі выкананы бюджэты нацыянальных рэспублік. 5 саюзных рэспублік — РСФСР, УССР, БССР, Туркменская ССР і Узбекская ССР — выканалі бюджэт з перавышэннем даходаў над выдаткамі. Мясцовыя бюджэты былі выкананы па даходах у размеры 9.342 млн. руб. (104 проц.) і па выдатках у размеры 9.105 млн. руб. (102 проц.).

Закранаючы пытанні ўмацавання фінансавай базы, тав. Чуцкаеў падкрэслівае неабходнасць цвёрдай бюджэтнай дысцыпліны, якая ў 1934 годзе была парушана ЗСФСР і Таджыкскай ССР, дапусціўшымі выкананне бюджэтаў з перавышэннем выдаткаў над даходамі.

— Бюджэтная камісія ЦВК СССР прышла к вываду, — гаворыць тав. Чуцкаеў, — што справаздачу Наркамфіна СССР у яго лічбовай частцы трэба зацвердзіць.

Пераходзячы да разгляду адзінага дзяржаўнага бюджэту Саюза ССР на 1936 год, які запраектован па даходах і выдатках у суме 78.550 млн. руб., тав. Чуцкаеў падкрэслівае, што ён адпавядае задачам, якія выцякаюць з установак ЦК ВКП(б) і з за-

цверджанага сесіяй ЦВК СССР народнагаспадарчага плана на 1936 год.

Ад імя бюджэтнай камісіі ЦВК СССР тав. Чуцкаеў уносіць некаторыя дадаткі да праекту адзінага дзяржаўнага бюджэту на 1936 год, змешчанага ў дакладзе тав. Грынько. Ён прапануе павялічыць даходную частку бюджэту на 165 млн. руб. (за кошт росту паступленняў па падатках з абароту на некаторыя тавары і павелічэння адлічэнняў ад прыбыткаў па Дзяржстраху) і павялічыць выдатковую частку бюджэту на 165 млн. руб., якія павінны пайсці на задаваленне дадатковых выдаткаў па сельскай гаспадарцы, народнай асвеце, ахове здароўя, соцыяльнаму страхаванню і т. д.

У заключэнне тав. Чуцкаеў прапануе зацвердзіць адзіны дзяржаўны бюджэт Саюза ССР на 1936 год па даходах і выдатках у суме 78.715 млн. руб.

— Рашуча ўмацоўваючы фінансавую дысцыпліну, штодзенна кантралюючы правадзімыя выдаткі, мы пад кіраўніцтвам саюзнага ўрада, ленінскага ЦК большэвіцкай партыі і нашага вялікага правадыра тав. Сталіна, — заканчвае свой даклад пад апладысменты тав. Чуцкаеў. — безумоўна выканаем бюджэт 1936 года.

Пасля даклада тав. Чуцкаева старшынствуючы тав. Мусабекаў абвяшчае вячэрняе пасяджэнне сесіі закрытым.

Другая сесія ЦВК Саюза ССР VII склікання

ВЯЧЭРНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 15 СТУДЗЕНЯ

Спрэчкі па дакладах т.т. Грынько і Чуцкаева

У САЮЗНЫМ СОВЕЦЕ

На вячэрнім пасяджэнні Саюзнага Совета 15 студзеня прадаўжаюцца спрэчкі па дакладах тт. **Грынько і Чуцкаева.** У пачатку пасяджэння ў прэзідыуме з'яўляецца таварыш **Сталін.** У зале зараз-жа ўспыхвае грамавая авацыя, якая цягнецца на працягу многіх мінут. Раздаюцца воклічы: «Ура», «Няхай жыве наш любімы правадыр тав. Сталін!» Доўгімі воплескамі сустракаюць удзельнікі сесіі тав. **Варашылава, які** прышоў на пасяджэнне Саюзнага Совета.

Нарком фінансаў Узбекскай ССР тав. **Ісламаў** гаворыць аб гіганцкіх перамогах соцыялістычнага будаўніцтва ў Узбекістане.

З вялікай прамовай выступае намеснік народнага камісара абароны маршал Совецкага Саюза тав. **Тухачэўскі.** Удзельнікі пасяджэння і шматлікія госці вітаюць яго бурнымі, доўгімі апладысментамі.

Зала з напружанай увагай выслухоўвае пералічваемыя т. Тухачэўскім мерапрыемствы, накіраваныя на павышэнне мабілізацыйнай гатоўнасці рабоча-сялянскай Чырвонай арміі. Бурныя апладысменты суправаджаюць словы маршала, калі ён гаворыць, што па ініцыятыве таварыша Сталіна праведзена перабудова Чырвонай арміі.

На вячэрнім пасяджэнні Саюзнага Совета выступілі таксама тт. **Малахоўскі** (заг. ленінградскім аблфінаддзелам), **Сулкоўскі** (Камісія Совецкага Кантроля), **Фядотаў** (заг. мосфінаддзелам), **Советнікаў** (старшыня Чэлябінскага аблвыканкома), **Рабаў** (старшыня ЦК саюза будаўнікоў цяжкага машынабудаўніцтва), **Прадчэнка** (старшыня Харкаўскага аблвыканкома) і **Вынасаў** (кіраўнік Сельгасбанка).

У СОВЕЦЕ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

Бурнымі, доўгімі апладысментамі сустракаюць члены Совета Нацыянальнасцей з'яўленне за сталом прэзідыума тав. **Андрэева** і маршала Совецкага Саюза тав. **С. М. Будзённага.** Воплескі грымяць з новай сілай, калі старшынствуючы тав. Г. І. Петроўскі прадастаўляе слова тав. Будзённаму.

Уважліва ўслухоўваецца зала ў кожнае слова яркай і багатай зместам прамовы маршала Совецкага Саюза, прысвечанай задачам умацавання абароны краіны соцыялізма. Яго прамова неаднаразова прарываецца гарачымі апладысментамі.

На вячэрнім пасяджэнні Совета Нацыянальнасцей у спрэчках выступілі таксама тт. **Луганоўскі** (кіраўнік Цэнтральнага Комунальнага банка), **Унгалбаеў** (постпрэд Туркменскай ССР), **Панамарэнка** (рэспубліка немцаў Паволжа), калгасніца **Байбурына** (Башкірская АССР), **Маркізаў** (наркамзем Бурата-Мангольскай АССР), **Стары** (старшыня Соўнаркома Малдаўскай АССР), рабочы-стаханавец тав. **Абдул Наджафаў** (Баку), **Аметава** (Кара-Калпакія) і **Васілеўскі** (старшыня Усекапромсовета).

ДРУГАЯ СЕСІЯ ЦВК СССР VII СКЛІКАННЯ

ПРАМОВА тав. М. Н. ТУХАЧЭЎСКАГА

Намеснік народнага камісара абароны, маршал Совецкага Саюза

(З'яўленне на трыбуне тав. Тухачэўскага, члена ЦВК, усе прысутныя сустракаюць бурнымі і доўгімі апладысментамі. Воклічы: «ура!», «Ура ахоўніку граніц Совецкай дзяржавы тав. Варашылаву!»)

Таварышы, лічбы ваенных асігнаванняў па адзінаму дзяржаўнаму бюджэту, названыя тав. Грынько, у абсалютным выражэнні, вядома не малыя. Але мы павінны ўлічыць, што, па-першае, у процантных адносінах нашы ваенныя расходы ў адносінах да ўсяго бюджэта значна меншыя, чым гэта мае месца ў большасці дзяржаў. Я ўжо не гавару аб тых дзяржавах, якія асабліва старанна рыхтуюць нападальныя войны. Па-другое, трэба ўлічыць і тую акалічнасць, што гэта лічба з'яўляецца з пункту гледжання задачы практычнай арганізацыі нашай абароны сапраўды скромнай і мінімальнай.

1. Абстаноўка на ўсходзе і на захадзе

Тав. Молатаў указаў у сваім дакладзе на тое, як японскія мілітарысты падкрадваюцца, паступова падрыхтоўваючы ваенныя дзеянні, да нашых граніц. Тав. Молатаў сказаў аб тым, што ёсць весткі аб ваенным пагадненні, якое заключаецца паміж Японіяй і Германіяй, і аб якімсьці дачыненні да гэтага пагаднення Польшчы. Тав. Молатаў дадаў. «Фашысцкія кіраўнікі Германіі прабуюць часамі адвесці вочы наіўных людзей ад сваіх захватніцкіх планаў у адносінах Совецкага Саюза тым, што спасылаюцца на адсутнасць агульных граніц паміж Германіяй і СССР. Але мы ведаем, з другога боку, што Германія, заахвочваемая некаторымі замежнымі дзяржавамі, ліхаманкава рыхтуецца заняць пануючае становішча ў Балтыйскім моры і ўвайшла ў асобыя адносіны з Польшчай, якая мае даволі вялікія граніцы з Совецкім Саюзам».

Я павінен напомніць вам стратэгічныя погляды германскага генеральнага штаба, які цяпер аднаўляецца. На ўрачыстасцях з выпадку адкрыцця германскай ваеннай акадэміі генеральнага штаба была агалошана непахіснасць стратэгічных прынцыпаў старога германскага генеральнага штаба, пачынаючы ад Шарнгорста і канчаючы графам Шліфенам. Вы добра ведаеце, што Шліфен, падрыхтоўваючы наступальны марш супроць Францыі, якраз рыхтаваў свой галоўны ўдар не там, дзе Германія мела агульныя граніцы з Францыяй, але іменна там, дзе ў Германіі ніякіх агульных граніц з Францыяй не было. Германская армія з пачатку вайны перайшла праз Бельгійскую тэрыторыю, парушаючы нейтралітэт апошняй, і ўварвалася ў межы Францыі. Само сабой зразумела, што ў сучаснай абстаноўцы, калі паміж Германіяй і намі ёсць такія-сякія дзяржавы, якія з немцамі знаходзяцца ў асобых адносінах, германская армія, пры вельмі вялікім жаданні, знойдзе шляхі для ўтаржэння на нашу тэрыторыю. Іншая размова, чым гэта скончыцца, але аб гэтым дазвольце сказаць некалькі пазней.

Германія, падрыхтоўваючы свае імперыялістычныя планы, праводзіць вельмі сур'ёзную ваенную работу. Недарма тав. Молатаў сказаў, што Германія фактычна ператворана зараз у ваенны лагер.

Асабліва інтэнсіўная работа праводзіцца ў развіцці магутнай авіяцыі. У сваёй кнізе аб паветраных узбраеннях у Германіі Дороці Вудман называе вельмі вялікую колькасць заводаў, занятых згатаўленнем самалётаў і матораў.

Згатаўленне самалётаў праводзіцца звыш, чым на 50 заводах. Апрача таго, ёсць некалькі дзесяткаў заводаў, на якіх вырабляюць паасобныя дэталі для самалётаў. Звыш 20 заводаў вырабляюць авіяцыйныя маторы і дэталі да іх і каля 20 заводаў займаюцца пабудовай рознага роду прылад і апаратаў для паветраных караблёў. Такім чынам, вы бачыце, што Германія поўнасцю загрузіла сваю велізарную авіяцыйную прамысловасць, і з прычыны гэтага развіццё германскага паветранага флота гіганцкімі крокамі ідзе наперад.

У першую чаргу гэта паветраная пагроза падзейнічала на Вялікабрытанскую грамадскую думку. Балдуін заявіў аб тым, што пры наяўнасці дасягненняў сучаснай авіяцыі, граніца Вялікабрытаніі знаходзіцца не каля Дувра, а на Рэйне. Англійскі парламент пайшоў на велізарнае павелічэнне авіяцыі. У мінулым годзе было зацверджана развіццё авіяцыі ў два з паловай разы. Брытанія мела 52 эскадрылы, і намечана яшчэ сфармаваць 71 эскадрылью.

Павінна была адказаць на развіццё германскай авіяцыі і Францыя. Яна дадаткова да бюджэта асігнавала мільярд франкаў на развіццё авіяцыйнай матэрыяльнай часткі.

Узмоцненае развіццё авіяцыі адбываецца і ў іншых суседніх з намі краінах.

У некаторых дзяржавах, хоць бы ў Фінляндыі, мы заўважаем развіццё аэрадромнай сеткі, якое перавышае патрэбнасці фінляндскага паветранага флота.

Вялікія намаганні прыкладае Германія да развіцця сваёй артылерыі. Англійскі генерал Спірс у сакавіку мінулага года заявіў у парламенце, што, паводле даных, германская прамысловасць вырабляе ў месяц 300 гармат і што ў бліжэйшы час гэта лічба павінна дайсці да 500. Я думаю, што лічбы, якімі аперуе генерал Спірс, адпавядаюць сапраўднасці.

Германія ўзмоцнена ўзбройвае не толькі свае стралковыя і кавалерыйскія злучэнні, але і стварае магутныя танкавыя сілы. У адпаведнасці з данымі аб вытворчасці гармат і некаторымі іншымі, маючымі месца ў сусветным друку, мы можам чакаць вытворчасці ў Германіі не менш 200 танкаў у месяц.

Праграма развіцця 12 карпусоў і 36 дывізій ажыццяўляецца шалёнымі тэмпамі і куды хутчэй, чым гэта было задумана. Неабходна яшчэ звярнуць увагу на тое, што гэта ўзброеная сіла ўтрымліваецца ў вельмі вялікіх кадрах, а гэта гаворыць аб тым, што германская армія будзе пастаянна гатова да правядзення нечаканых утаржэнняў. Яе мабілізацыйная гатоўнасць вельмі вялікая. Гэта ў поўнай меры адпавядае тым заявам, якія рабіў былы камандуючы рэйхсвера генерал фон-Сект. Да гэтага я павінен дадаць, што Германія для павышэння магчымасцей да раптоўнага нападу трэніруецца ў масавых перакідках як аўтамабільных, так і чыгуначных. Для гэтай мэты карыстаюцца рознага роду фашысцкімі святамі і ўрачыстасцямі, якія таксама служаць мэтам падрыхтоўкі вайны.

У часе леташняга з'езда нацыянал-сацыялісцкай партыі ў Нюрнбергу, з 9 па 13 верасня немцы перакінулі ў Нюрнберг 850 тыс. чалавек, скарыстаўшы для гэтага 532 поезды. Наколькі была вялікая інтэнсіўнасць гэтых перакідак, гавораць наступныя лічбы:

у пачатку вайны, у 1914 годзе, на 13 магістралях да французскіх граніц перакідвалася па 40 вайсковых саставаў у суткі па адной магістралі. У часе вайны інтэнсіўнасць перакідак дасягнула 60 саставаў па адной магістралі ў суткі. Для свят-жа ў Нюрнбергу мы маем такія перакідкі: на працягу 12 і 13 верасня ў Нюрнберг прыбывала па 140 саставаў. 17 верасня было вывезена 179 саставаў. Трэба яшчэ адзначыць, што ў раёне Нюрнберга адбываліся і такія-сякія ваенныя манеўры, якія выклікалі яшчэ і дадатковыя перавозкі.

Падобнага-ж роду трэніроўкі мы заўважаем і ў часе правядзення свята ўраджаю 6 кастрычніка мінулага года, каля гары Бюккеберг. На працягу 12 гадзін туды было падвезена 300 тысяч чалавек, што патрэбавала 160 чыгуначных паяздоў.

Не менш інтэнсіўная падрыхтоўка, я-б сказаў яшчэ больш прыкметная, вядзецца ў галіне выкарыстання аўтамабільнага транспарту. Па-першае, яна ідзе па лініі стварэння аўтастрад. Аўтастрада — гэта такое дасканалае шасе, якое не мае пераездаў і дае велізарныя магчымасці для беспераборных і беспераш кодных перавозак. Па плану будаўніцтва ў бліжэйшыя гады павінна быць пабудавана 7 тыс. клм. аўтастрад. 3 магістралі пойдуць з захада на ўсход. К восені 1935 г. ужо знаходзіліся ў пабудове звыш трох тысяч клм. аўтастрад. Першыя сотні кіламетраў ужо здаваліся ў эксплаатацыю. На гэту справу асігнавана 3,5 млрд. марак і каля 30 проц. ужо зрасходавана.

Калі вы з гэтым супастравіце тое, што створан аўтамабільны корпус нацыянал-сацыялістаў, які мае ў сваім складзе 150 тысяч аўтамабіляў і які сістэматычна трэніруецца ў масавых перакідках, то вы зразумееце значэнне гэтай справы для вайны. Адной чы ў Тэмпельсгофе гэтым корпусам было сканцэнтравана за 17 гадзін 200 тыс. чалавек. Аўтамабільны корпус павінен адыграць, вядома, велізарнейшую ролю ў перыяд стратэгічнага сканцэнтравання.

Да намаганняў Германіі па стварэнню магутнай ваеннай сілы на сухазем'і і ў паветры далучаецца цяпер яшчэ і ўзмоцненае развіццё яе ваеннаморскіх сіл. Пасля пагаднення аб морскіх узбраеннях Вялікабрытаніі і Германіі апошняя закладвае вялікую колькасць караблёў, і ў 1937 годзе яе морскі флот павінен павялічыцца ў параўнанні з 1935 годам у два разы. Але гэта будзе толькі палова таго, што прадугледжана праграмай.

Асабліва звяртае на сябе ўвагу тое, што Германія будуе цяпер такія караблі, якія ёй раней былі забаронены версальскім дагаворам. Дазвалялася будаваць лінейныя караблі водазмяшчэннем да 10000 тон, цяпер намечана будаваць да 26 тысяч тон; водазмяшчэнне крэйсера дазвалялася ў 6 тысяч, цяпер — у 10 тыс. тон; мінаносцы адпаведна 800 і 1650 тон. Раней Германія не мела права будаваць падводныя лодкі. Цяпер будуе. Раней Германія не мела права будаваць авіяносцы, цяпер будуе.

Вось, таварышы, грандыёзная падрыхтоўка германскага мілітарызма да вайны на сухазем'і, у паветры і на моры, якая, пры наяўнасці тых нацыянал-сацыялісцкіх палітычных установак, аб якіх гаварыў таварыш Молатаў, не можа не прымусіць нас па-сур'ёзнаму ўзглянуць на абарону нашых заходніх граніц, для стварэння неабходнай ступені абароны.

Таксама сур'ёзна абстаіць справа і на нашых далёка-ўсходніх граніцах. Тут гэты працэс больш востры, і японскі імперыялізм кожны год падносіць нам усё новыя і новыя доказы сваіх далёка не мірных намераў.

Сёння ў «Праўдзе» змешчаны вытрымкі з артыкула японскага эканаміста Судзукі Мосабуро. Гэты эканаміст дае характарыстыку развіцця японскага бюджэта з 1931 па 1935 г., і мы бачым, што асігнаванні на развіццё самалётабудаўніцтва ўзраслі ў пяць раз, на развіццё раду артылерыйскіх прадметаў узбраення — у тры разы. Асігнаванні на палявую артылерыю ўзраслі больш чым у 10 раз і т. д. Гэты эканаміст указвае, што калі такім тэмпам пойдзе і далей развіццё японскай ваеннай прамысловасці, то яно немінуча прывядзе японскую дзяржаву да вайны.

Сёння-ж у «Праўдзе» змешчан пераказ артыкула аднаго віднага інтэнданта японскага ваеннага міністэрства Сігетомі, які гаворыць аб тым, што японская армія павінна рыхтавацца да працяглай вайны, прычым указвае, што асабліва трэба рыхтавацца к таму, каб навучыць японскіх салдат есці прадукты Манголіі і Сібіры, бо японскі салдат да гэтых прадуктаў не прывык. Сігетомі адкрыта гаворыць аб заваёўчай вайне і адкрыта пагражае Совецкаму Саюзу.

Развіццё авіяцыі, артылерыі, танкаў — усё гэта ідзе ў Японіі надзвычай шпаркімі тэмпамі. Яшчэ больш паказальнай з'яўляецца падрыхтоўка ў галіне чыгуначнага будаўніцтва ў Манчжурыі. Для ўсякага, хто паглядзіць на карту Манчжурыі, стане ясна, што чыгункі будуюцца там зусім не з эканамічных інтарэсаў. Будаўніцтва дарог мае чыста стратэгічнае значэнне, служачы мэтам нападу на наш Далёкі Ўсход. У 1932 г. японцы пабудавалі ў Манчжурыі 280 клм., у 1933 г. — 500 клм., у 1934 г. — 900 клм., а ў мінулым 1935 г. — 1200 клм. чыгунак. Пры гэтым звыш тысячы кіламетраў чыгунак яшчэ знаходзіцца ў будаўніцтве.

Развіццё японскіх морскіх сіл прагрэсіруе надзвычай хутка. За апошнія гады японцы абнавілі свой морскі флот. Іх першая праграма, намечаная ў 1930 г., амаль ажыццёўлена і яны ўжо прыступілі да ажыццяўлення другой морскай праграмы.

II. Умацаванне магутнасці Чырвонай арміі

Абстаноўка, якая склалася як на нашых усходніх, так і на заходніх граніцах, патрабавала ад нас самага сур'ёзнага перагляду нашых абарончых мерапрыемстваў. Засталося ў сіле палажэнне аб неабходнасці быць гатовымі да адначасовай, зусім самастойнай абароны на абодвух франтах, якія адстаяць адзін ад другога на 10 тыс. клм. Але да гэтага прыбавілася патрэбнасць значна ўмацніць нашу пастаянную баявую гатоўнасць, што выразілася ў рашучым пераходзе на ўзмоцненую кадравую сістэму стралковых і іншых злучэнняў, а таксама дабавілася агульная патрэбнасць у далейшым развіцці ўзброеных сіл, прычым у параўнанні з мінулымі гадамі вялікі рост адбыўся і на нашых заходніх граніцах.

1. СУХАПУТНЫЯ СІЛЫ

Да 1935 года ў саставе РСЧА меў месца пераважны процант тэрытарыяльных дывізій. Мы мелі 74 проц. тэрытарыяльных дывізій і толькі 26 проц. кадравых дывізій. У мэтах павелічэння пастаяннай баявой гатоўнасці арміі, г. зн. інакш кажучы, павелічэння мабілізацыйнай гатоўнасці для адбіцця раптоўнага нападу мы перабудавалі па ініцыятыве тав. **Сталіна (апладысменты)** стралковыя злучэнні РСЧА на процілеглым прынцыпе: 77 проц. кадравых дывізій і толькі 23 проц. тэрытарыяльных дывізій **(апладысменты).**

Я павінен дадаць да гэтага, што штаты кадравых дывізій падцягнуты блізка да штатаў ваеннага часу. Гэта надзвычай павялічвае боездольнасць нашых шматлікіх стралковых войск, ствараючы не толькі пастаянную баявую гатоўнасць, але і ўмовы найбольш дасканалай баявой падрыхтоўкі.

Развіццё войск на кадравых прынцыпах, вядома, абыходзіцца вельмі дорага. Трэба будаваць дадатковыя казармы, пашыраць вучэбныя палі, палігоны і выдаткоўваць дадатковыя сродкі на ўтрыманне асабовага састава. Затое гэта сістэма дае найбольшае прыбліжэнне баявой падрыхтоўкі мірнага часу да ўмоў сапраўднай абстаноўкі ваеннага часу. Гэта сістэма з'яўляецца найбольш дасканалай як з пункту гледжання мабілізацыйнага, так і баявой падрыхтоўкі.

Трэба прама сказаць, што для ўдасканалення сваёй манеўранай і агнявой падрыхтоўкі, Чырвоная армія да 1935 года ніколі яшчэ не мела такіх спрыяючых умоў.

Паводле патрабавання ўрада, у любы момант мы можам проціпаставіць ворагу на ўсходніх і заходніх граніцах нашага Саюза грозную, заўсёды гатовую ўзброеную сілу. **(Апладысменты).**

Апрача рашучага пераходу на ўзмоцненую кадравую сістэму, мы ўдасканалілі абарону нашых граніц дадатковым разгортваннем механізаваных і кавалерыйскіх злучэнняў. А механізаваныя злучэнні і конніца, як вядома, адзначаюцца асобай баявой гатоўнасцю і здольнасцю да самых быстрых і рашучых манеўраў.

Трэба яшчэ дадаць, што стралковыя, механізаваныя і кавалерыйскія злучэнні дыслакаваны цяпер, з пункту гледжання абароны, значна больш зручна.

Узмоцнена намі і супроцьпаветраная абарона.

Усё гэта стварае, у сувязі з магутным развіццём авіяцыі, выключныя аператыўныя магчымасці.

Можна быць упэўненымі, што калі знойдуцца ахвотнікі пасягнуць на непарушнасць нашых граніц, то Чырвоная армія адкажа ўсесакрушальным ударам па ўсякай спробе ўступіць на совецкую тэрыторыю.

2. АВІЯЦЫЯ

Узмоцненае развіццё на працягу 1935 года атрымала і авіяцыя.

Колькасна і якасна вельмі істотна павялічана вучэбная і падможная авіяцыя, але асабліва рашучае развіццё атрымала самастойная авіяцыя. Гэта апошняя, несумненна, з'яўляецца найбольш магутным сродкам сучаснай вайны, і магутнасць нашай авіяцыі не могуць не ўважаць тыя, хто марыць аб захвапе совецкіх зямель. Павінны яны ўважаць і розніцу ў прасторах нашых краін. Прасторы нашага Саюза ствараюць непераможныя затрудненні для атакі большасці нашых прамысловых цэнтраў з боку непрыяцельскай авіяцыі, у той час, як нашы магчымыя праціўнікі не маюць такіх пераваг.

Якасць падрыхтоўкі нашых лётчыкаў усім вядома і на манеўрах мінулага года ў гэтым упэўніўся рад замежных ваенных місій.

Мне яшчэ-б хацелася дадаць некалькі слоў аб авіядэсантнай падрыхтоўцы нашай арміі. Аб гэтым расказаў таварыш Варашылаў у сваім выступленні на першай усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў. Таварыш Варашылаў прывёў некалькі прыкладаў таго, як развіваецца авіядэсантная справа. Я дадам да гэтага, што парашутныя значкі ў арміі атрымалі многія дзесяткі тысяч байцоў.

Паміма таго, у Асоавіяхіме зроблена звыш 16 тыс. прыжкоў з самалётаў **(апладысменты)** і звыш 800 тыс. прыжкоў з парашутных вышак **(апладысменты).**

3. МОРСКІ ФЛОТ

Мы ствараем магутны морскі флот. У першую чаргу мы сканцэнтравалі нашы намаганні на развіцці **падводнага флота,** але ў далейшым, побач з будаўніцтвам падводнага флота, мы будзем няўхільна развіваць і надводны флот.

Наш флот безумоўна павінен стаць моцным, магутным, які стаіць на агульным узроўні ўзброеных сіл. **(Апладысменты).**

Берагавая абарона па колькасці артылерыі значна ўзмацняецца.

Гідраавіяцыя, якая адыгрывае буйнейшую ролю ў сучасных морскіх аперацыях, папоўнілася новымі самалётамі апошніх узораў і павялічылася ў сваім колькасным складзе ў некалькі раз.

На берагавых базах флота і аэрадромах выконваюцца буйныя работы па іх пашырэнню і ўдасканаленню, а таксама па стварэнню новых.

Само сабой зразумела, што, развіваючы морскі флот, мы робім усе неабходныя вывады для абароны нашых берагоў як на ўсходзе, так і на захадзе. **(Апладысменты).**

4. КОЛЬКАСЦЬ УЗБРОЕНЫХ СІЛ

Усе гэтыя мерапрыемствы па абароне краіны пацягнулі за сабой немінучае павелічэнне агульнай колькасці ўзброеных сіл. К 1936 г. колькаснасць Чырвонай арміі, маючы на ўвазе ўсе роды ўзбраенняў, узрасла да 1.300 тыс. чалавек. **(Бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авацыю, таварышу Сталіну і таварышу Варашылаву. З усіх канцоў залы раздаюцца крыкі «ўра», «Натхніцелю перамог таварышу Сталіну ўра!» «Жалезнаму наркому таварышу Варашылаву ўра!»).**

5. ТЭХНІЧНАЯ КВАЛІФІКАЦЫЯ КАДРАЎ

Выконваючы лозунг таварыша Сталіна аб стварэнні людзей, уладаючых тэхнікай, Народны камісарыят абароны і ў першую чаргу таварыш **Варашылаў** удзяляюць выключную ўвагу пытанню стварэння адданых справе партыі і ваенна-тэхнічна высокакваліфікаваных кадраў. **(Апладысменты).**

Увядзенне ўрадам ваенных званняў стварае больш устойлівую аснову для вырошчвання камандзірскіх і тэхнічных кадраў.

Вымушанае з года ў год павелічэнне колькасці ўзброеных сіл пацягнула за сабой значны рост як ліку ваенна-вучэбных устаноў, так і агульнага ліку навучаючыхся.

Ваенныя школы спецыялізаваны ў поўнай адпаведнасці з абшырнай і перадавой тэхнікай РСЧА.

Расце лік авіяцыйных, танкавых, артылерыйскіх, пяхотных, кавалерыйскіх, інжынерных, сувязных і іншых школ, прычым асаблівая ўвага звяртаецца на ўдасканаленне абсталявання, дапаможнікаў, лабараторый і інш.

Для падрыхтоўкі і абучэння кадраў існуючыя ваенна-морскія навучальныя ўстановы значна расшыраны як па ліку абучаючыхся, так і па вучэбнаму абсталяванню габінетаў і лабараторый.

Значна ўзрастае падрыхтоўка спецыялістаў запасу па ўсіх відах узбраенняў. Яна ахапляе не толькі сярэдні начсастаў, але і малодшы, і радавых спецыялістаў.

РСЧА мае 13 ваенных акадэмій розных спецыяльнасцей і 6 ваенных факультэтаў пры грамадзянскіх ВНУ. У адных акадэміях навучаецца звыш 16 тыс. слухачоў. **(Апладысменты).**

Для павышэння кваліфікацыі ў тэхнічных акадэміях тэрмін навучання павялічан з 4 да 5 год.

Значна развіваецца сетка аэрадромаў, вучэбных палёў, стрэльбішчаў і палігонаў для павышэння агнявой і тактычнай падрыхтоўкі войск.

6. ПАЛЯПШЭННЕ КУЛЬТУРНА-БЫТАВЫХ УМОЎ

Значныя выдаткі выклікаюцца паляпшэннем культурна-бытавых умоў Чырвонай арміі. Агульнае павышэнне культурнага ўзроўню і паляпшэнне ўмоў жыцця ў краіне, вядома, у першую чаргу павінны сказацца і на паляпшэнні быту Чырвонай арміі.

Трэба сказаць, што царскія казармы, якія асталіся нам у спадчыну, вельмі непрыглядныя. Усё яшчэ прыходзіцца выдаткоўваць велізарныя сродкі на тое, каб праводзіць там нанава вадаправод, ацяпленне, асвятленне і інш. Мы будуем і новыя, у поўнай меры культурныя, казармены гарадкі з клубамі, бібліятэкамі, сталовымі і інш.

На сёння адных толькі клубаў у чырвонаармейскіх часцях мы маем каля тысячы. Мы маем на сёнешні дзень вялікую колькасць дамоў Чырвонай арміі і апрача таго будуецца яшчэ 26 дамоў. Будуюцца чырвонаармейскія тэатры. У Чырвонай арміі ёсць звыш 2 тыс. бібліятэк, у якіх ёсць больш 12 млн. кніг, не лічачы многіх дзесяткаў мільёнаў брашур. Усе гэтыя мерапрыемствы абыходзяцца надзвычай дорага. Дадам яшчэ, што для паляпшэння бытавых умоў каманднага састава мы пабудуем у 1936 годзе вялікую колькасць дамоў, у якіх будзе звыш 47 тысяч пакояў. **(Апладысменты).**

Павышана заработная плата для асабістага састава Чырвонай арміі. На 1936 год фонд зарплаты вырастае на 57 проц. **(Апладысменты).**

Таварышы, мы зараз атрымліваем у Чырвоную армію прызыўны кантынгент ужо больш культурны, чым раней. Праўда, гэта ступень культурнасці нас далёка яшчэ не задавальвае. Мы патрабуем значна большага і думаем, што якасць кантынгента ў сэнсе граматнасці і культурнасці будзе паляпшацца з года ў год.

Але і на сёння тая маса маладняка, якую мы атрымліваем, больш культурная і больш граматная, якая мае ў сваім складзе перадавікоў-стаханаўцаў, прымушае нашага камандзіра, нашага палітработніка, нашы партыйныя арганізацыі куды больш уважліва, больш напружана адносіцца да задач павышэння баявой падрыхтоўкі.

Несумненна, што, паступаючы да нас у армію, маладняк павышае сваю арганізаванасць, павышае сваю дысцыпліну, а як вядома, наша дысцыплінаванасць грунтуецца на развіцці свядомай, але строгай і арганізаванай дысцыпліны, — і гэты маладняк выходзіць яшчэ больш арганізаваным, стаханаўцамі, пераносячы свае веды і навыкі з Чырвонай арміі, і не бывае такога года ці моманта, калі-б мы былі супакоены на тым, што ў нас ёсць. Дзякуючы гэтаму, мы кожны год паляпшаем нашу работу. Адзначаючы недахопы, мы арганізавана змагаемся за іх выпраўленне і арганізуем сваю работу так, каб ісці далей, наперад. Гэта наша самакрытычная работа стварае заруку таму, што баявая падрыхтоўка Чырвонай арміі будзе стаяць на асабліва высокай ступені, недасяжнай ні для якой другой дзяржавы. **(Доўгія апладысменты).**

Я спадзяюся, таварышы, што сесія зацвердзіць ваенныя выдаткі, агалошаныя таварышам Грынько **(бурныя апладысменты),** а Чырвоная армія, увесь яе часабісты састаў, усе яе партыйныя і непартыйныя бальшэвікі прыкладуць усе свае намаганні, увесь свой энтузіязм к таму, каб аўладаць складаным майстэрствам сучаснага бою і аперацыі і на чале з нашым маршалам таварышам Варашылавым, пад кіраўніцтвам партыі і нашага правадыра тав. Сталіна **(бурныя, незмаўкаючыя апладысменты, воклічы «ўра»),** у выпадку нападу ворага на нашы граніцы, адкажуць ударам сакрушальным і пераможным. **(Бурныя, незмаўкаючыя апладысменты. Уся зала ўстае. Раздаюцца адусюль воклічы «ўра», «Ура таварышу Сталіну!», «Ура таварышу Варашылаву!»).**

Голас з залы: «Таварыш Варашылаў, даем абавязацельства яшчэ больш добрыя кадры падрыхтаваць у Чырвоную армію». Крыкі «ўра», авацыі. «Няхай жывуць маршалы нашай Чырвонай арміі!» Воклічы «ўра», авацыя. «Няхай жыве натхніцель нашых перамог таварыш Сталін!» Зноў успыхвае доўга не спыняючаяся авацыя.

«Няхай жыве правадыр Чырвонай арміі таварыш Варашылаў!» Воклічы «ўра», авацыя.

«Прывітанне вялікаму Сталіну і пралетарскае ўра!» Крыкі «ўра», авацыя).

АБ РЭАРГАНІЗАЦЫІ БУДАЎНІЧАГА КАНТРОЛЮ

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА І СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

У мэтах узмацнення дзяржаўнага кантролю над праводзімым будаўніцтвам і ўстанаўлення стражэйшай дысцыпліны ў пытаннях будаўніцтва з пункту погляду поўнага захавання праектаў, каштарысаў, каштоўнасці будаўніцтва, недапушчэння яго падаражання супроць каштарысаў і паляпшэння якасці будаўніцтва, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Совет Народных Камісараў БССР **пастанаўляюць:**

1. Арганізаваць у складзе Народнага камісарыята комунальнай гаспадаркі Дзяржаўны будаўнічы кантроль на правах самастойнага кіраўніцтва.

2. Галоўны дзяржаўны кантралёр па будаўніцтву назначаецца і змяшчаецца Советам Народных Камісараў БССР. Дзяржаўныя кантралёры ў акругах, раёнах і гарадах назначаюцца і звальняюцца галоўным дзяржаўным кантралёрам БССР па прадстаўленню адпаведных акруговых выканаўчых камітэтаў, раённых выканаўчых камітэтаў і гарадскіх советаў.

3. Устанавіць, што дзяржаўны будаўнічы кантроль кантралюе ўсё сацыяльна-культурнае, жыллёвае, комунальнае, адміністрацыйнае і культурна-асветнае будаўніцтва, незалежна ад таго, якой установай ці арганізацыяй яно праводзіцца.

4. Галоўным дзяржаўным кантралёрам па будаўніцтву БССР назначыць народнага камісара комунальнай гаспадаркі тав. Амбражунаса.

5. Даручыць тав. Амбражунасу на працягу 2-х дэкад прадставіць на зацвярджэнне СНК БССР праект палажэння аб правах і абавязках дзяржаўнага будаўнічага кантролю.

6. Пастанову ЦВК і СНК БССР ад 27 снежня 1933 г. «Аб функцыях органаў комунальнай гаспадаркі па кантролю за будаўніцтвам і планіроўкай населеных месц» (З. З. БССР 1934 г. № 2, паст. 4) лічыць страціўшай сілу.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
А. ЧАРВЯКОЎ.

Старшыня Совета Народных Камісараў БССР
Н. ГАЛАДЗЕД.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
М. ЛЯўКОЎ.

РАЦЫЯНАЛІЗАТАРСКІЯ ПРАПАНОВЫ ТАВ. АЛЯКСЕЕВА

Начальнік цэха менскага цагельнага завода № 1 т. Аляксееў унёс рацыяналізацыю ў сушцы сырцу цэглы ў штучнай сушылцы сістэмы інжынера Адэльскага. Ён наладзіў нармальную падачу кускавога торфу ў топку і гэтым стварыў роўнамерную тэмпературу ў канале борава, якая трымаецца ад 250 да 300 градусаў. Таксама ўрэгулявана паступленне халоднага паветра ў топку і своечасовае ўключэнне і выключэнне камер топкі. Гэтым і правільнай арганізацыяй усіх працэсаў работы ў сушылцы тав. Аляксееў дабіўся скарачэння часу сушкі цэглы з 4 сутак да 25—58 гадзін, а ў сярэднім да 40 гадзін на камеру. Ён даказаў, што пры трохзменнай бесперапыннай рабоце сушылка можа даць 960 тысяч цаглін за месяц замест 400 тыс. штук па праекту. Ужо зараз сушылка прапускае ў месяц 750—800 тыс. цаглін.

ГОРАЦКАЯ МТС ЗАКОНЧЫЛА РАМОНТ ТРАКТАРАЎ

ГОРКІ. (Па тэлеграфу). Разгортваючы стаханаўскія метады работы, горацкая МТС скончыла рамонт трактароў на месяц раней, чым у мінулым годзе.

Сакратар РК КП(б)Б СЕРАФІМАЎ.
Старшыня РВК ЖУК.
Дырэктар МТС ПУТЭРМАН.

НОВАЯ ВЫСОКАПРАДУКЦЫЙНАЯ ПАРОДА СВІНЕЙ

Беларуская вопытная жывёлагадоўчая станцыя з поспехам працуе над праблемай вывядзення новай высокапрадукцыйнай пароды свіней. Метызацыя мясовых слуцкіх свіней з буйнымі белымі англійскімі свіннямі на эксперыментальнай базе станцыі дала вельмі спрыяючыя рэзультаты. Атрыманыя метысы другой генерацыі па пладавітасці, малочнасці, здольнасці вырошчваць парасят, а таксама па экстэр'еру значна набліжаюцца да буйнай англійскай пароды. Пладавітасць метыса другой генерацыі 11 жывых парасят, з якіх вырошчваецца 8—9.

НА НАРАДЗЕ ПА ЎЗДЫМУ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ ПРЫ ЦК КП(б)Б

Узначаліць выдатны рух калгасных мас

З прамовы тав. БЕНЕКА

Таварышы, на маю долю выпадае далажыць вам аб тым, якія мы павінны правесці мерапрыемствы ў БССР, каб поўнасцю і цалкам ажыццявіць рашэнне СНК Саюза і ЦК ВКП(б) аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў і ўздыме сельскай гаспадаркі ў абласцях, краях і рэспубліках нячорназемнай паласы.

Таварыш Сталін на XVII партз'ездзе гаварыў, што прайшоўшы перыяд быў не столькі перыядам быстрага ўздыму сельскай гаспадаркі, колькі перыядам, які стварыў умовы для таго, каб бліжэйшыя гады далі гэты быстры ўздым нашай сельскай гаспадаркі. Прайшло ўсяго толькі два гады з часу XVII партз'езда, і мы з'яўляемся сведкамі таго, як наша сельская гаспадарка, пачынаючы ад рэспублік Сярэдняй Азіі, ад абласцей Далёкага Ўсхода і канчаючы Беларускай рэспублікай і многімі абласцямі еўрапейскай часткі Совецкага Саюза, пашла далёка наперад.

У 1935 годзе сельская гаспадарка ўсяго Совецкага Саюза, у тым ліку і Беларусі, дала максімальную колькасць хлеба. Здалі гэты хлеб у самыя скарочаныя тэрміны. Мы атрымалі значна больш бавоўны і льновалакна, прычым і льновалакна і бавоўны мы атрымалі не толькі больш па колькасці, але атрымалі гэту прадукцыю і лепшай па якасці. Апрача таго, па ўсіх астатніх культурах, напрыклад, як бульба ў нас, у Беларусі, мы здалі дзяржаве значна больш, чым у папярэднія гады і ў больш скарочаныя тэрміны.

Аб чым усё гэта гаворыць? Гэта гаворыць аб тым, што калектыўная сельская гаспадарка, бурны рост сельскагаспадарчай вытворчасці забяспечылі такія высокія тэмпы здачы, якіх аднаасобная сельская гаспадарка не магла-б ніколі і ні пры якіх умовах даць. Беларусь цяпер дае ў чатыры, а па асобных раёнах нават у пяць раз больш хлеба, чым давала ў 1928 г.; бульбы здалі дзяржаве, прыкладна, у 1,5 або 2 разы больш. Гэтыя лічбы гавораць аб тым, што мы за гэтыя два гады чэсна, па-большэвіцку, пад кіраўніцтвам нашай партыі, разам з усім совецкім народам выконвалі ўказанні правадыра нашай партыі таварыша Сталіна. Калі гаварыць аб поспехах, а гэтыя поспехі бясспрэчны, то трэба сказаць, што гэта толькі першыя крокі.

На нарадзе кіраўнікоў абласцей з членамі ЦК партыі і ўрада, якая была склікана ў Маскве, быў адзначан рад буйных недахопаў у нашай рабоце. Асноўныя з іх зводзяцца да наступнага.

Першы — нізкі ўраджай зернавых, прычым да ліку самых нізкіх па ўраджаю абласцей і рэспублік адносіцца і БССР. Апрача таго ў нас нізкі ўраджай ільну, канапель і бульбы. Дрэнна таксама стаіць справа з севаабаротам, яшчэ горш з захаваннем севаабаротаў там, дзе яны ўжо ўведзены.

Другі — вельмі дрэнна ў нас выкарыстоўваюць сельскагаспадарчыя машыны, асабліва трактары.

Трэці — змяншэнне па Беларусі колькасці коней.

Чацверты — вельмі нездавальняюча стаіць справа з пасевам канюшыны і яшчэ горш з падрыхтоўкай да пасеву канюшыны ў 1936 годзе. Дрэнна з паляпшэннем лугоў і пасбішчаў. Даны Наркамземам і зацверджаны ўрадам план ні адным раёнам не выкананы.

Пяты — слабая ўвага да новых калгасаў, асабліва ў тых раёнах, дзе вырасла колькасць калгасных двароў на 50—60—70 проц. супроць 1933 г. або канца 1934 г., і слабае высоўванне жанчын на кіруючую работу ў калгасах і на работу на машынах.

І, нарэшце, грубыя парушэнні Прыкладнага статута сельскагаспадарчай арцелі.

Вось, таварышы, тыя асноўныя недахопы, якія адзначаны ў пастанове СНК Саюза і ЦК ВКП(б); з гэтага, зразумела, выцякаюць нашы задачы. Прычым у той частцы, дзе ЦК і СНК адзначаюць, што мы вельмі дрэнна выкарыстоўваем машыны, там прама ўказана, што ў гэтай справе вінаваты абласныя, краявыя і рэспубліканскія арганізацыі, якія дрэнна падрыхтавалі людзей для гэтых машын. І трэба сказаць без усякіх апраўданняў, што ў справе падрыхтоўкі кадраў, пачынаючы ад Наркамзема і канчаючы райза і МТС, а таксама совецкімі і партыйнымі арганізацыямі раёнаў, справа стаіць выключна дрэнна. Мы вельмі кепска займаемся гэтым пытаннем як у Наркамземе, так і на месцах. Мы не правяраем, хто едзе на курсы. Вельмі часта раённыя арганізацыі затрымлівалі тых, хто павінен быў ехаць на гэтыя курсы.

У рэзультаце недаацэнкі падрыхтоўкі людзей мы мелі правалы ў рабоце льноцерабілак, жнярак, малатарань, сеялак і іншых машын.

Патрабаванні ў 1936 г. да якасці будуць ва многа раз вышэй, чым у 1935 г.

У 1935 годзе мы ўсе прайшлі выключна вялікую школу палітычнай і практычнай работы. Мы прайшлі вельмі вялікую палітычную школу ў асаблівасці ў сувязі з праверкай партдакументаў. Мы пачынаем замацоўваць кадры.

Раённыя работнікі таксама лепш назналі людзей у калгасах. Але разам з гэтым да гэтага часу ў радзе раёнаў (не ва ўсіх, зразумела) прадаўжаецца вакханалія зняцця кіруючых работнікаў у калгасах, вакханалія перакідак. Не выпадкова ЦК ВКП(б) і СНК Саюза вельмі моцна запісалі адносна недапушчальнасці перакідак і зняцця старшынь калгасаў. Але нам трэба рашуча дабіцца таго, каб не фармальна, а па сутнасці агульны сход вырашаў пытанне аб зняцці старшыні калгаса, каб паменш мяняць людзей, пабольш выхоўваць.

Нельга, таварышы, вырашаць пытанне як многія вырашаюць, што калі справа не клеіцца, адразу знімаць з работы. Трэба зрабіць усё магчымае, трэба ў першую чаргу аказаць дапамогу данаму таварышу, каб справу наладзіць, а калі ўжо не пойдзе — зразумела, і знімаць будзем, а калі трэба, то і судзіць будзем тых, хто заслужыць гэтага.

Пераходжу да наступнага пытання.

Як відаць, гэты год у нас ужо не будзе такім годам, калі мы будзем спрачацца з-за колькасці машын для таго ці іншага раёна, той ці іншай МТС.

Я лічу, што машын у гэтым годзе мы будзем мець столькі, што ў пэўнай частцы раёнаў бу-

дзе магчымасць да 80 проц. механізаваць працэсы ўборкі.

У гэтым годзе па раду машын будзе павелічэнне на 25 і 50 проц. Але рад такіх машын, як камбайны, мы атрымліваем упершыню. Мы іх атрымліваем не проста як эксперыментальныя экземпляры, а для таго, каб імі ўбіраць хлеб. Мы атрымліваем многа льноцерабілак, мы атрымліваем, як ніколі, многа малатарань і т. д.

Справа зводзіцца да таго, каб усю гэту вялікую тэхніку, якую Цэнтральны Камітэт ВКП(б) і СНК СССР выдзелілі сваёй пастановай ад 19 снежня 1935 г. Беларусі, — асвоіць. А для гэтага патрэбны людзі. Без людзей мы гэтай тэхнікі не асвоім. Людзі ў нас растуць не днямі, а гадзінамі. Трэба будзе, па-першае, гэтых людзей добра падабраць. Трэба дабіцца таго, каб камбайнераў, льноцерабільшчыкаў правяралі асабіста кіраўнікі раёна і дырэктар МТС і каб гэтыя курсанты высоўваліся з складу лепшых трактарыстаў, лепшых малацільшчыкаў, працуючых на складаных малатарнях, з ліку членаў партыі, комсамольцаў, лепшых ударнікаў. Таксама трэба добра падабраць людзей для работы на трактары ЧТЗ. У гэтым годзе на палях Беларусі будзе працаваць 500 трактараў ЧТЗ. Калі яны дадуць хоць-бы па 1.200 гектараў на кожны трактар, то мы атрымаем, прыкладна, да 600 тыс. гектараў ворыва толькі трактарамі ЧТЗ. У адрозненне ад мінулых гадоў, мы плугамі лепш забяспечаны, кожная МТС будзе мець 80—85 проц. плугоў да наяўнай колькасці трактараў.

Чаму ў гэтым годзе нельга дапусціць, каб трактары буксавалі. Таму, што буксаванне трактара гаворыць аб нашай некультурнасці, аб дрэнным асваенні машыны, і таму, што мы павінны скараціць сабекошт трактарнай апрацоўкі зямлі на 12,5 проц. Мы павінны даць 8 проц. скарачэння па гаручаму. А вось зараз маем асобныя МТС, якія не ўкладваліся ў 22 кілограмы гаручага на гектар.

Дырэктары МТС павінны вельмі добра мабілізавацца на тое, каб пачынаць ужо зараз эканоміць гаручае. Гаручае разлівалі направа і налева. Я не буду прыводзіць прыкладаў, але сцвярджаю, што няма амаль ні адной МТС, якая-б мела ўзорную нафтавую гаспадарку. У большасці МТС гаручае разліваюць проста з бочак, кажуць — хутчэй. Толькі гэтай варварскай запраўкай мы трапім сотні тон гаручага. З гэтым неабходна пакончыць неадкладна.

У гэтым годзе льнаводчыя і бульбяныя МТС павінны стаць бясстратнымі, павінны працаваць без датацыі. Некаторай частцы дырэктараў прыйдзецца зразумець, што далей скардзіцца на Наркамзем, што мала грошай дае, не прыйдзецца, гэты час беззваротна скончыўся. Зробім так, як зрабілі з запаснымі часткамі — ёсць грошы, ідзіце купляйце запасныя часткі, рамантуйце трактары. Тое ж самае будзе і з грашыма. Вам дадуць план, вам дадуць колькасць гектараў на трактар. Вам дадуць норму гаручага, скарочаную на 8 проц., вам дадуць сабекошт, скарочаны на 12,5 проц., і, будзьце ласкавы, таварышы, абслугоўвайце калгасы і за праробленую работу атрымлівайце грошы з банка і то пасля таго, калі будзе прадстаўлен акт у банк з подпісам старшыні калгаса аб тым, што работа зроблена добраякасна і своечасова.

Колькасць крыніц па фінансаванню скарачаецца. Да гэтага часу быў і фонд асваення, і натураплата, і бюджэт і т. д. Цяпер, як відаць, будзе адна асноўная крыніца фінансавання — натураплата. Дырэктару МТС патрэбна змагацца за павелічэнне ўраджайнасці ў калгасах, бо толькі ад вышыні ўраджайнасці вы атрымаеце многа натураплаты, а за натураплату атрымаеце многа грошай.

Ці можам мы знізіць сабекошт? Можам і вельмі моцна. У асобных МТС зараз сабекошт даходзіць да 70 руб. за гектар. А ёсць і другія МТС, напрыклад, Заслаўская, Менская і інш., якія дабіліся сабекошту ў 28—30 руб. за гектар. У гэтым годзе трэба ўстанавіць парадак, каб улічваць работу і сабекошт па кожнаму трактару. Толькі тады мы зможам цаніць кожнага чалавека па яго рабоце, мы будзем ведаць, як ён працуе.

Прычым зарплата з 1936 года, пачынаючы ад дырэктара і канчаючы брыгадзірам, будзе будавацца ў залежнасці ад яго работы.

Аб коні. У нас ёсць многа сігналаў, што ў радзе раёнаў палова коней непрацаздольныя. Яны, вядома, не падвешаны на вяроўцы, але калі іх не паставіць на адпачынак, яны могуць да вясны аказацца ў вельмі кепскім стане. А нам трэба памятаць, што побач з вялікай колькасцю трактараў патрабуецца вялікая колькасць коней, бо гутарка ідзе аб добрай якасці апрацоўкі зямлі.

Аб насенні. Тав. Картукоў аб гэтым ужо гаварыў падрабязна і я на гэтым пытанні не буду асабліва затрымлівацца. Сярэдняя лічба па засыпцы насення, якую мы маем у гэтым годзе, як і ў папярэднія гады, даволі здавальняючая. Але, аднак, за здавальняючай сярэднерэспубліканскай лічбай да гэтага часу хаваюцца раёны, не закончыўшыя засыпкі насення.

Трэба дабіцца таго, каб ачысціць усё зярно на тых-жа зернаачышчальных машынах, якія ёсць.

Пераходжу да **севаабаротаў.** Севаабарот трэба ўводзіць на базе рэзкага павелічэння канюшынасеяння. Толькі на гэтай базе мы станем самай багатай, самай перадавой рэспублікай у Совецкім Саюзе. Толькі на гэтай базе мы вырашым пытанне аб кармах. А з кармамі ў нас да гэтага часу абстаіць выключна дрэнна.

Мы можам рэзка ўзняць угнаенне нашых зямель, калі мы зробім адну простую рэч: будзем па-гаспадарску адносіцца да гною, беражна яго захоўваць.

Апрача своечасовай, добрай сяўбы, добрага глыбокага ўзорвання, добрага ўгнойвання, мы і на гэтай аснове атрымання высокіх ураджаяў павінны добра падрыхтавацца да ўборкі і рэзка скараціць страты.

Па адной толькі бульбе, у рэзультаце таго, што мы яе не пераворваем другі раз, трапім некалькі дзесяткаў мільёнаў пудоў бульбы, мы трапім столькі, што можна было-б выкарміць амаль такую-ж колькасць свіней, якую мы маем зараз у Беларусі.

Вы ўсе добра ведаеце ўказанні нашай партыі і асабіста тав. Сталіна аб тым, якую ролю павінна і ўжо адыгрывае жанчына ў калгасе.

Мы можам назваць шмат старшынь калгасаў, якія даволі добра працуюць у калгасах, дасканала вядуць сваю работу. Усё гэта навочна нам паказвае, лішні раз пацвярджае ўказанні тав. Сталіна аб тым, што жанчына ў калгасе з'яўляецца вялікай сілай.

Патрэбна гэту вялікую сілу ўзняць, паставіць на кіруючыя пасты.

Аб звышранняй сяўбе і яравізацыі. Яравізацыю праводзіць патрэбна, план кожны раён ужо атрымаў. Трэба, каб аграномы гэтым заняліся, бо яравізацыя з'яўляецца зусім бясспрэчным фактарам рэзкага павелічэння ўраджайнасці.

У гэтым годзе, як і ў ранейшыя, у адносінах звышранняй сяўбы планаў даваць не будзем. Бо асноўнае ў нас — гэта ранняя, а не звышранняя сяўба. Каб атрымаць добры ўраджай, неабходна пасеяць нам 2.600.000 га ў самыя раннія і скарочаныя тэрміны і высокаякасна. У Беларусі, дзе маем значную колькасць апацкаў, справа зводзіцца к таму, каб у першую чаргу забяспечыць раннюю сяўбу ўсіх зернавых, ільну і бульбы.

Пытанне аб узбуйненні калгасаў. Мы маем вялікі вопыт па ўзбуйненню калгасаў. Беларусь у ліку абласцей нячорназемнай паласы мае найбольш буйныя калгасы. Некалі Беларусь была ў ліку самых апошніх, мела найбольш дробныя калгасы. Калгас у 5—7 двароў — цяпер гэта рэдкасць. Ёсць раёны, якія не дрэнна правялі ўзбуйненне калгасаў. У Гарадку з 187 зрабілі 114 калгасаў. Мы іх правяралі, глядзелі, ні адной скаргі няма.

Але ёсць іншыя прыклады — дрэнныя прыклады, якіх нідзе нельга паўтараць. Я маю на ўвазе Мсціслаўль. Мы там маем выключна адмоўны вопыт.

Як там ядналі калгасы? Шляхам пастановы сельсовета. Сельсовет пастанавіў «аб'яднаць два калгасы, тры калгасы», не пытаючы зусім у калгаснікаў. Былі выпадкі, калі ядналі калгасы каморнікі, знішчылі межы двух калгасаў і кажуць: ад гэтага часу вы адзін калгас, застаецца адно праўленне, другое распускаецца.

Яднаць калгасы, вядома, можна. Трэба выбраць адно праўленне ў аб'ядноўваемых калгасах пры безумоўным захаванні найстражэйшай добраахвотнасці.

У нас ужо зараз ёсць вялікая колькасць падрыхтаваных людзей. Калі да гэтага мы дадамо тую вялікую тэхніку, якую атрымліваем у гэтым годзе, калі мы гэту тэхніку забяспечым людзьмі, калі мы самі авалодаем тэхнікай, — а гэта неабходна зрабіць, — то мы заданне таварыша Сталіна аб 7—8 мільярдах пудоў хлеба, аб значным павелічэнні ўраджайнасці тэхнічных культур безумоўна выканаем.

Трэба мець на ўвазе, што 1936 год—гэта апошні год перад усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкай, якой надаецца выключна вялікае палітычнае значэнне. Мы павінны паказаць на ўсесаюзнай выстаўцы дасягненні нашай сельскай гаспадаркі, рост дабрабыту і культуры калгаснікаў. Там будзе генеральная праверка нашых дасягненняў, і мы многае абавязаны зрабіць.

Цяпер настала барацьба за **якасць.** Фактар часу ў сельскай гаспадарцы ўлічаны ўсімі раёнамі і ўся маса калгаснікаў зразумела важнасць гэтай справы. Нам трэба змагацца за якасць, трэба наблізіць вучоных, гаварыць з імі, сустракацца, даваць ім канкрэтныя заданні, гутарыць, вучыцца ў іх. Мы, вядома, сустракаліся з вучонымі, але гэтыя сустрэчы былі вельмі рэдкімі, не арганізаванымі.

У нас ёсць Усесаюзны балотны інстытут. Балоты, якія мы асвоілі, — гэта ў значнай частцы яго заслуга. Але мала таго, што інстытут мае дасягненні ў сябе. Яны мала пранікаюць у сельскую гаспадарку, у соўгасы, у калгасы. А я лічу, што Балотны інстытут павінен узяць два-тры дзесяткі калгасаў (людзей у яго многа, сродкамі мы яму дапаможам) з тым, каб дапамагчы гэтым калгасам выйсці ў перадавыя. Няхай возьмуць Студзенецкі сельсовет, дзе мы праводзім меліярацыю.

Частка нашых вучоных пішуць фаліянты. Гэта нам патрэбна. Мы не супроць гэтага. Але мы хочам, каб побач з тоўстымі навуковымі кнігамі, вельмі патрэбнымі, яны пісалі-б і простыя, зразумелыя брашуры для распаўсюджвання сотнямі тысяч экземпляраў сярод калгаснікаў.

Нам трэба развіць масавае вопытніцтва, у якім-бы прымалі ўдзел тысячы і дзесяткі тысяч калгаснікаў і каб на базе гэтых масавых вопытаў дапамагаць уздыму нашай сельскай гаспадаркі.

Я думаю, што калі мы ўсё гэта праробім, калі мы ўзнімем волю і энергію нашых калгаснікаў пры той каласальнай актыўнасці, калі людзі літаральна ахоплены энтузіязмам будаўніцтва і высокіх норм выпрацоўкі, мы зробім небывалы да гэтага часу крок наперад у справе росту ўсёй гаспадаркі нашай вялікай радзімы. **(Апладысменты).**

Торф і ўгнаенне—на калгасныя палі

БАБРУЙСК. (**Кар. «Звязды»**). Калгас імя Дзяржынскага 1935 год завяршыў высокім ураджаем. З кожнага гектара пасеву ў сярэднім сабрана 13 цэнтнераў зернавых і 110 цэнтнераў бульбы.

Яшчэ з восені 1935 г. дзяржынцы наклапаціліся аб будучым ураджаі. Усё поле была ўзарана на зіму. Тады-ж абедзве брыгады ўзяліся за збор угнаення, вылучылі па 6 калгаснікаў для здабычы торфу. Пад кіраўніцтвам члена праўлення Бокача Уладзіміра 12 чалавек загатовілі 500 тон торфу і склалі яго для прасушкі і вымярзання ў невялікія штабелі. Зараз частка гэтага торфу ідзе на подсціл, другая, большая частка, вывозіцца на поле і складаецца ў вялікія кучы разам з гноем.

Праблема ўгнаення глебы калгасам імя Дзяржынскага вырашаецца наступным чынам. 500 тон торфу хопіць для ўгнаення 18 гектараў. Ад калгаснай жывёлы (198 галоў) калгас атрымае 900 тон гною, якім будзе пакрыта 30 гектараў глебы. Апрача гэтага ад кожнага калгаснага двара будзе атрымана па 1 тоне гною, а разам 100 тон, 15 тон гною вывезена з горада. Калгас атрымаў 25 тон штучных угнаенняў (калійная сель, фасфарыт), якім будзе ўгноена 50 гектараў. Сабраны попел пакрые 5 гектараў. А разам калгас мае ўгнаенне на 121 гектар пасеву. Да гэтага трэба яшчэ дадаць 50 гектараў бульбянішча, якое ў мінулым годзе было добра ўгноена.

Такім чынам калгас будзе мець 171 гектар добра ўгноенай глебы. Па прапанове агранома МТС тав. Іванова ўгнаенні будуць уносіцца ў глебу ў камбінаваных сумесях, як торф з гноем, штучныя ўгнаенні з двума часткамі гною і торфу і т. д. Гэта павысіць эфектыўнасць угнаення.

Вясною 1936 г. калгас павінен будзе пасеяць 290 гектараў, у тым ліку 28 гектараў ячменю, 32 гектары пшаніцы, 47 гектараў аўса і 62 гектары бульбы. Усе вядучыя культуры будуць пасеяны на добра ўгноеным полі.

Астатнія культуры таксама атрымаюць добрую глебу. Напрыклад, лён будзе пасеян па канюшынішчу, гарох па бульбянішчу, віка па папару, а лубін і грэчка дык яны па свайму характару патрабуюць збяднелай глебы для таго, каб сваім карэннем узбагаціць яе.

Так будзе вырашана самая складанейшая задача ў барацьбе за высокі ўраджай.

На чале калгаса стаіць стары спрактыкаваны кіраўнік ордэнаносец партызан **В. Вяроўкін** і вопытныя брыгадзіры **Юшкевіч Васіль і Шырокі Дзям'ян.**

Натхнёныя прамовай свайго любімага правадыра вялікага Сталіна, які паставіў задачу ў бліжэйшыя 3—4 гады атрымаць 7—8 мільярдаў пудоў збожжа, калгаснікі рыхтуюцца да барацьбы за высокі ўраджай.

П. ЧЫКУН.

Сонскі леспрамгас адзін з самых магутных прадпрыемстваў па лясной прамысловасці ў Саюзе, які забяспечвае лістэвеніцай авіяпрамысловасць, чыгуначны транспарт і іншыя галіны прамысловасці. Леспрамгас на тэрыторыі прадпрыемства пабудаваў аўталежневую дарогу даўжынёй у 18 кілометраў. НА ЗДЫМКУ: момант транспартавання лесу па аўталежневай дарозе.

Фото АКМАЛІНСКАГА (Саюзфото).

Вытворчая нарада брыгадзіраў

Рэдакцыя газеты «Звязда» правяла ў калгасе «Чырвоны партызан», Падгайскага сельсовета, Менскага раёна, вытворчую нараду брыгадзіраў па пытанню падрыхтоўкі калгаса да веснавой сяўбы.

На нарадзе прысутнічалі ордэнаносец — старшыня калгаса Сяргей Бейне, Пётр Міхалоўскі— брыгадзір трэцяй брыгады, Іосіф Кавальчук — брыгадзір першай брыгады, Антон Крэсік — брыгадзір другой брыгады, Вінцэсь Працкевіч — калгасны каваль, Белюс — аграном Менскага раённага зямельнага аддзела. Ніжэй мы змяшчаем жывы запіс іх выступленняў.

Бейне. Нарада па ўраджайнасці ў Маскве, а таксама пры ЦК у Менску дала мне канкрэтны план барацьбы за ажыццяўленне ўказанняў таварыша Сталіна — дабіцца на працягу 3—4 год 7—8 мільярдаў пудоў хлеба. З гэтай задачай нашы калгасы справяцца з поспехам. Для гэтага ёсць усе магчымасці.

Наш калгас у 1935 годзе меў ураджайнасць нядрэнную. Ячменю ў сярэднім па калгасу з гектара мы атрымалі 152 пуды, а на асобных участках — 164 пуды, аўса — 138 пудоў, а былі ўчасткі, якія далі па 150 пудоў.

Ураджай някепскі, але мы можам даваць яшчэ лепшы. У гэтым годзе мы мяркуем сабраць з гектара 108 пудоў жыта, 180—200 пудоў ячменю і аўса. Такі ўраджай, безумоўна, сам не прыйдзе, яго трэба заваяваць. І мы вось ужо зараз гэту барацьбу за намечаны ўраджай пачалі. Да 14 студзеня на поле вывезена 219 тон гною. А яго мы не раскідаем па полю, як рабілі раней, а звозім у кучы па 100 вазоў у кожную і добра ўтрамбоўваем. Апрача гэтага будзем вывозіць гной ад неаграмаджанай жывёлы. Да гэтага года гной з двароў калгаснікаў вывозілі на калгаснае поле бясплатна. Калгаснік у гэтым не быў зацікаўлен. Зараз за гной, які бярэм у калгаснікаў, будзем аплачваць.

Белюс. Як у вас ідзе збор попелу?

Бейне. Збор попелу пачаўся. Кожнаму калгасніку далі заданне сабраць за зіму па цэнтнеру попелу. Мяркуем, што цэнтнераў каля сотні збярэм. Цяпер цікава было-б паслухаць, як у нас справы з рамонтам?

Працкевіч. За кузняй астаноўкі не будзе. Нам трэба адрамантаваць 30 плугоў. Адрамантавана 12. Боран адрамантавана 4 камплекты. Рамонт мы скончылі-б даўно, але не хапае круглага жалеза, нарогаў. Без работы мы не стаім. Калі няма чаго рабіць каля плуга, пераключаемся на бораны. Першага лютага рамонт скончым.

Белюс. У якім становішчы насенне?

Бейне. Насенне наша каліва ў каліва. Усё ачышчана. Пшаніцу будзем абменьваць, таму праз трыер яе не прапускалі.

Кавальчук. Апрача драўлянага попелу ў нас ёсць тарфяны. Дзе мы яго можам скарыстаць?

Белюс. Тарфянога попелу выкідаць ні ў якім разе нельга. Яго можна скарыстаць для сенажаці. Тарфяным попелам добра ўгнойваць кіслыя глебы.

Кавальчук. А як ты, Міхалоўскі, думаеш у сваёй брыгадзе сеяць у гэтым годзе?

Міхалоўскі. Для павышэння ўраджайнасці пад ячмень і авёс буду ўносіць мінеральнае ўгнаенне. Гною саломенага крыху не хопіць, але я мяркую на гектараў пяць сабраць попелу. Апрача гэтага закладаю кампост. Конскі гной буду кампаставаць з разліку 1 воз гною на 2 вазы торфу. Гной ад кароў буду кампаставаць з разліку воз на воз.

Белюс. На якую глыбіню вы праводзіце дваенне глебы і як вы садзіце бульбу?

Крэсік. Каб лепш зямля і ўсе карэнні перапрэлі, мы двоім на 16—18 сантыметраў.

Бейне. На працягу трох год бульбу мы садзім не ў баразну, а ў скібу, г. зн. у мяккую зямлю, і я лічу, што лепш не трэба.

Кавальчук і Крэсік. Скажыце т. Белюс, як лепш высяваць мінеральнае ўгнаенне пад бульбу?

Белюс. Звычайна вы рассяваеце мінеральнае ўгнаенне пад барану. Лепш за ўсё высяваць пад плуг, г. зн. угнаенне павінна высявацца перад пасадкай бульбы, а пры пасадцы заворваецца.

Міхалоўскі. У нас ёсць кіславатая глеба, што з ёю рабіць, каб і яна давала высокі ўраджай?

Белюс. Такую глебу, як я ўжо сказаў, добра ўгнойваць тарфяным попелам, яе таксама трэба вапнаваць. Вапну ўносіць ад ступені закіслення глебы.

Бейне. У заключэнне нашай нарады я скажу, што ўзятыя абавязацельствы — 108 пудоў жыта з гектара, 180—200 пудоў ячменю і аўса — мы ў гэтым годзе ажыццявім. Брыгады ў калгасе ўкамплектаваны. Кожная ведае свой участак, сваю работу. Коні таксама замацаваны. Каб выйсці ў поле са здаровым канём, мы зараз даем 3 кілограмы аўса з сечкай, 8 кілограм сена. На час пасеўнай кожны конь атрымае 6 кілограм аўса і сена па патрэбнасці.

Мы зробім усё, каб калгас «Чырвоны партызан» па ўраджайнасці быў перадавым у БССР. Я пастараюся апраўдаць высокую для мяне ўзнагароду — ордэн Працоўнага чырвонага сцяга. Сталінскую зарадку, якую я атрымаў на нарадзе па ўраджайнасці ў Маскве, скарыстаю для барацьбы за сталінскія 7—8 мільярдаў пудоў хлеба.

Павысілася прадукцыйнасць, палепшылася якасць

12 студзеня на магілёўскай швейнай фабрыцы імя Валадарскага па ініцыятыве лепшых стаханаўцаў была арганізавана стаханаўская змена.

Спачатку праведзена вялікая падрыхтоўчая работа. У цэхах адбываліся партыйна-комсамольскія сходы, сходы профактыва і вытворчыя нарады па асобных агрэгатах і прафесіях. Стаханаўцы фабрыкі ўнеслі рад прапаноў для забеспячэння паспяховага правядзення стаханаўскай змены. У прыватнасці былі ўнесены прапановы перавесці машыны на большую колькасць абаротаў, забяспечыць планамерную і своечасовую падачу поўфабрыкатаў да рабочых месц, устанавіць аўтаматычныя маталкі да кожнай машыны і т. д.

У выніку стараннай падрыхтоўкі і праведзенай масава-арганізацыйнай работы фабрыка за стаханаўскую змену выканала план на 173 проц., цэх № 1 даў 163,6 проц. плана, цэх № 2 — 184,2 проц. Для параўнання цікава прывесці лічбы выканання нормы ў папярэднія дні. 10 студзеня першы цэх выканаў план толькі на 102 проц., 11 студзеня — 106 проц., другі цэх адпаведна 95,9 проц. і 97,4 проц.

Асобныя агрэгаты далі ў стаханаўскую змену выдатныя паказальнікі прадукцыйнасці працы. Агрэгат т. Цымбарэвіча выканаў план на 320 проц., Лушкова — на 315 проц., Марозава — на 302 проц., Фрадкіна — на 281 проц., Радзіеўскай—на 277 проц., Лашкевіча — на 274 проц., Кірэева— на 272 проц., Курапаткіна і Слепнева — на 255 проц.

Якасць прадукцыі ў стаханаўскую змену павысілася. Колькасць перарабак зменшылася па цэху № 1 да 0,19 проц. супроць 0,5 проц., устаноўленых па норме, па цэху № 2 — да 0,43 проц.

Іван ківае на Пятра

Існаваў у Менску дзіцячы кінотэатр. Штодзённа ў ім паказвалі кінофільмы, а на эстрадзе час ад часу выступалі артысты. Памяшканне было досыць цеснае, няўтульнае, але дзіцячы кінотэатр усё-ж існаваў.

Белдзяржкіно задумала яго пашырыць. Неўзабаве кінотэатр агарадзілі, і Белпрамбуд прыступіў да рамонту. Урадам БССР быў дан тэрмін скончання ўсіх будаўнічых работ да 1 студзеня 1936 года. Пры разгортванні будаўніцтва рабочыя абавязаліся закончыць рамонт да кастрычніцкіх свят. Прайшлі ўсе тэрміны, а тэатр па-ранейшаму «рамантуецца».

Летам на будаўніцтва тэатра не хапіла некалькі тон цэменту. Прараб тав. Хацько звярнуўся да начальніка будаўніцтва Белдзяржкіно тав. Файнштэйна. Той абяцаў перагаварыць з Дзяржпланам БССР. Прайшоў тыдзень, другі, трэці, наступіла восень, потым выпаў снег. Людзі гаварылі, а цэменту ўсё не было.

Нарэшце, дасталі цэменту. Будаўнічыя работы сяк так скончылі. Засталося пракласці водаправодную трубу, каналізацыю і ўстанавіць катлы. Але як раз гэтых катлоў і не было.

Пачалася гарачая дыскусія паміж кіраўнікамі Сантэхбуда тав. Соркіным і галоўным інжынерам тав. Ябровым — «хто павінен дастаць катлы». Тав. Соркін выступаў пераможцам, і Яброў вымушан быў паслаць у Ленінград за катлом начальніка будаўніцтва тав. Файнштэйна.

У Ленінградзе тав. Файнштэйн прабыў паўтара месяца, хадзіў у кіно, тэатр, музеі і прыехаў з пустымі рукамі. У пошукі за катлом Белдзяржкіно паслала тэхніка тав. Крыцара. Доўга ездзіў тэхнік Крыцар і нарэшце ў Магілеве трапіў на «катлы».

Для тэатра патрэбна мець кацёл у 24 кв. метры нагрэву, а тав. Крыцар закупіў два катлы па 8 метраў нагрэву. Такія катлы нельга ўстанавіць у капельнай тэатра. Што-ж Белдзяржкіно мяркуе рабіць?

— Каб тав. Соркін у гэтым аб'екце быў зацікаўлен,—кажа інжынер Яброў, — ён мог-бы знайсці выхад.

— Каб тав. Яброў у будаўніцтве гэтага тэатра быў зацікаўлен, ён бы не купляў такіх катлоў, — кажа інжынер Сантэхбуда тав. Лаеўскі.

Іван ківае на Пятра, а Пятро ківае на Івана. Ні Белдзяржкіно, ні Сантэхбуд нічога не робяць. Сантэхбуд зняў сваіх рабочых з будаўніцтва і перакінуў на другое будаўніцтва. Белдзяржкіно закупіла «катлы», затрапіла грошы і падпёрла імі сцены кінотэатра.

Людзі, напэўна, будуць яшчэ доўга ездзіць у Ленінград, Маскву, Магілеў, а дзіцячы кінотэатр па-ранейшаму будзе «рамантавацца». Калі-ж скончыцца рамонт дзіцячага кіно-тэатра, і дзе канец гэтай шкоднай цяганіне?

І. ЕСЬМАН.

ВОПЫТЫ ХАТЫ-ЛАБАРАТОРЫІ

У калгасе імя Валадарскага, Пашкаўскага сельсовета, Магілёўскага раёна, восенню арганізавана хата-лабараторыя. Першыя вопыты хата-лабараторыя правяла над яравой пшаніцай «лютэс-тэнс». Вопыты паказалі, што пшаніца на няўгноеным участку дала 9,5 цэнтнера з гектара, на ўгноеным —16 цэнтнераў, на гнаі з торфам (кампост) — 14,4 цэнтнера, сярністым амоніем — 14 цэнтнераў.

Зараз хата-лабараторыя сочыць, каб на пасеў адсартоўвалася лепшае зярно, не заражанае кляшчом і іншымі шкоднікамі.

Пры хаце-лабараторыі працуе аграгурток, які акуратна наведваюць калгаснікі палявых брыгад. Працуе таксама гурток па вывучэнню тлустасці малака кароў чырвонай нямецкай пароды.

ПАЎЛАЎ.

АБМЕН НОТАМІ ПАМІЖ УРАДАМІ МНР І МАНЧЖОУ-ГО

УЛАН-БАТОР, 13 студзеня. (БЕЛТА). Сёння ў улан-батарскіх газетах апублікаван абмен нотамі паміж урадамі МНР і Манчжоу-Го па поваду нападу японаманчжурскіх войск на мангольскую пагранічную заставу ў раёне Булун Дэрсу 19 снежня 1935 г.

На ноту пратэсту мангольскага ўрада ад 22 снежня (нота была апублікавана ў савецкім друку 24 снежня) міністэрства замежных спраў Манчжоу-Го адказала нотай ад 25 снежня, у якой заяўляе, што сутычка паміж японаманчжурскім атрадам і мангольскай пагранічнай заставай нібыта адбылася на манчжурскай тэрыторыі ў рэзультаце нібыта парушэння граніцы салдатамі МНР, і пагражае «прадпрыняць рашучыя дзеянні, не гледзячы на іх вынікі».

У сувязі з няўдачнай спробай японаманчжурскага атрада зноў напасці 24 снежня на мангольскую заставу ў раёне Булун Дэрсу, спробай, як вядома, адбітай мангольскімі пагранічнікамі, міністэрства замежных спраў Манчжоу-Го 28 снежня зноў звярнулася да ўрада МНР з нотай, у якой таксама паказвае гэты няўдачны налёт японаманчжур на мангольскую тэрыторыю, як напад мангольскіх войск на «мірную» манчжурскую часць, заяўляе пратэст і зноў паўтарае пагрозу, што «ў далейшым яно вымушана будзе прыняць любыя меры, неабходныя ў мэтах самаабароны».

У адказ на манчжурскія ноты ад 25 і 28 снежня, урад МНР адправіў 12 студзеня ўраду Манчжоу-Го ноту, у якой канстатуе, што характар і тон абодвух манчжурскіх нот могуць служыць толькі новым пацвярджэннем поўнага нежадання ўрада Манчжоу-Го вырашыць мірным шляхам пагранічныя інцыдэнты, выкліканыя японаманчжурскімі войскамі, і прадухіліць далейшае ўзнікненне падобных інцыдэнтаў, яўна накіраваных на стварэнне ўскладненняў паміж Манчжоу-Го і МНР.

Урад МНР адзначае далей у сваёй ноце, што «ніхто ва ўсім свеце не верыць і не паверыць таму, каб мангольскі народ, цалкам заняты сваім гаспадарчым і культурным будаўніцтвам і жыццёва зацікаўлены ў мірных адносінах са сваімі суседзямі, імкнуўся да вайны з Японіяй і правакаваў-бы сутычку з японаманчжурскімі войскамі».

Указаўшы на поўную неўгрунтаванасць абвінавачанняў, высунутых супроць мангольскага ўрада ў нотах міністра замежных спраў Манчжоу-Го ад 25 і 28 снежня, урад МНР звяртае ўвагу ўрада Манчжоу-Го на ўсю небяспеку для справы міру далейшых нападаў на пагранічныя часці МНР і адмаўлення Манчжоу-Го прымаць меры да папярэджання і вырашэння такіх канфліктаў і пацвярджае патрабаванні, высунутыя ім у яго ноце ад 22 снежня, у прыватнасці патрабаванне аб неадкладным звароце ўведзеных з мангольскай тэрыторыі цырыкаў (байцоў народнай арміі).

НОВАЯ ЯПОНА-МАНЧЖУРСКАЯ ПРАВАКАЦЫЯ НА ГРАНІЦЫ МНР

УЛАН-БАТОР, 15 студзеня. (БЕЛТА). Згодна толькі што атрыманых тут вестак, сёння, у 9 гадзін раніцы, каля возера Харанур на адлегласці 25 клм. ад дзяржаўнай граніцы ўглыб тэрыторыі МНР раз'езд мангольскай пагранічнай аховы нечакана натрапіў на схаваўшыйся ў лагчыне манчжурскі атрад, які адкрыў агонь па мангольскаму атраду. Будучы акружаны мангольскім атрадам, манчжуры кінуліся ўцякаць, але былі ўсе злоўлены. Затрыманы 7 салдат у ваеннай форме з пагонамі, пры іх 7 японскіх вінтовак і па 180 патронаў у кожнага і 12 коней. У часе інцыдэнту забітых і раненых з абодвух бакоў не было.

У тым-жа раёне і на тым-жа месцы было выяўлена каля 30 кібітак баргуцкіх вандраўнікоў, перайшоўшых з Манчжурыі пад прыкрыццём памянёнага манчжурскага атрада ўглыб тэрыторыі МНР. Баргуты паведамілі, што яны перайшлі па загаду японцаў, якія заявілі ім, што прылягаючая да граніцы мангольская тэрыторыя нібыта належыць Манчжоу-Го. Калі баргутам было растлумачана, што яны знаходзяцца на бясспрэчна мангольскай тэрыторыі і ім было прапанавана перайсці назад у Баргу, яны зараз-жа выказалі поўную згоду з гэтым і адышлі назад.

АБУРАЮЧЫЯ ПАРУШЭННІ ПРАВІЛ БЕЗАПАСНАСЦІ І АХОВЫ ПРАЦЫ НА ЯПОНСКАЙ ВУГОЛЬНАЙ КАНЦЭСІІ

АЛЕКСАНДРАЎСК-на-САХАЛІНЕ, 14 студзеня. (БЕЛТА). Мясцовыя ўлады вельмі занепакоены той акалічнасцю, што работы на японскай вугольнай канцэсіі, якая знаходзіцца ў Дуэ, праводзяцца, не гледзячы на неаднаразовыя папярэджанні горнага нагляду, з грубым парушэннем элементарных правіл безапаснасці. У рэзультаце гэтага, далейшыя работы ў шахтах пагражаюць ва многіх мясцах жыццю рабочых. З прычыны незахавання правіл па абыходжанню з узрыўчатымі матэрыяламі, 3 студзеня адбыўся выбух 127 кілаграмаў дынаміту ў адагравальніку цэнтральнага склада.

Ігнараванне правіл вядзення горных работ на шахце № 3 прывяло да надзвычай моцнага агульнага ціску ўсяго поля, з прычыны чаго 7, 15 і 21 снежня адбыліся абвалы штрэкаў, прычым адзін раз рабочыя асталіся заваленымі і выратаваліся выключна дзякуючы асабістай знаходлівасці.

З тых-жа прычын мела месца вялікая колькасць цяжкіх няшчасных выпадкаў на шахце № 6 і на іншых шахтах. Не гледзячы на неаднаразовыя прадпісанні горнай акругі аб знішчэнні гэтых злачынных, пагражаючых жыццю рабочых, ненармальнасцей, яны да гэтага часу не знішчаны.

Справа аб выбуху дынаміту перадаецца ў суд. Горная акруга, выходзячы з неабходнасці аховы жыцця рабочых, збіраецца ў выпадку далейшай упартасці канцэсіянера, відаць, забыўшага, што ён працуе ў СССР, дзе інтарэсы аховы працы і жыцця рабочых у дастатковай меры абаронены Савецкім заканадаўствам, — прымяніць неабходныя і законам прадугледжаныя меры ўздзеяння, аж да закрыцця раду шахт і ў першую чаргу шахты № 6, як найбольш небяспечнай для жыцця рабочых.

Вайна ў Абісініі

НАСТУПЛЕННЕ ІТАЛЬЯНСКІХ ВОЙСК НА ПАЎДНЕВЫМ ФРОНЦЕ

ЛОНДАН, 15 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Рыма, на паўднёвым фронце генерал Грацыяні пачаў наступленне супроць войск раса Дэста, прычым аперацыі адбываюцца на ўсім фронце. Агенцтва «Эксчэйндж тэлеграф» паведамляе, што італьянцы ўзмоцнена бамбардыравалі Анале на рацэ Фафан.

Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, на паўночным фронце частка войск раса Сейюма прасунулася на паўночны ўсход ад Тэмбіена і застала знянацку італьянскі полк. Італьянцы страцілі 65 чалавек забітымі. Абісінцы захвацілі некалькі кулямётаў, многа вінтовак, мулаў і харчовых прадуктаў. З абісінскага боку 6 забітых.

У шпіталі ў Адыс-Абебе памёр яшчэ адзін абісінец, ранены ў часе бамбардыроўкі шведскага палявога шпіталя. Агульны лік загінуўшых у часе бамбардыроўкі шпіталя дасягнуў 42.

ПРАТЭСТ ШВЕДСКАГА ЎРАДА СУПРОЦЬ ЗНІШЧЭННЯ ІТАЛЬЯНСКАЙ АВІЯЦЫЯЙ ШВЕДСКАГА ШПІТАЛЯ

СТАКГОЛЬМ, 15 студзеня. (БЕЛТА). Шведскі пасланнік у Рыме перадаў сёння італьянскаму ўраду ноту па поваду паветранай бамбардыроўкі шпіталя шведскага Чырвонага крыжа 30 снежня ў Малька Дыдака (правінцыя Боран), ахвярай якой стаў значны лік хворых і службовага персаналу шпіталя. Сярод забітых — шведскі падданы санітар Лундстрэм. Другі шведскі падданы — галоўны ўрач шпіталя доктар Хіландэр быў ранен. Абсталяванне шпіталя ў значнай частцы было разбурана.

Заяўляючы, што «шведскі шпіталь з'явіўся прадметам прамога нападу з боку італьянскай авіяцыі», шведскі ўрад катэгарычна пратэстуе супроць гэтага акту.

* * *

СТАКГОЛЬМ, 15 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляе шведскае тэлеграфнае агенцтва, нота, з якой Швецыя звярнулася да Італіі па пытанню аб бамбардыроўцы шведскага шпіталя ў Абісініі, спаткана друкам з аднадушным адабрэннем.

«Стакгольм тыднінген» піша, што адказ Італіі будзе мець рашаючае значэнне для грамадскай думкі і пакажа, ці мае намер італьянскі ўрад у далейшым паважаць падпісаную ім міжнародную канвенцыю.

Напярэдадні ленінскіх дзён

ЛЕНІНСКІЯ БІБЛІЯТЭЧКІ ДЛЯ СТАХАНАЎЦАЎ

Цэнтральны камітэт прафсаюза рабочых запалкавай і фанернай прамысловасці пасылае лепшым стаханаўцам падарункі — ленінскія бібліятэчкі, у якія ўвойдуць творы Уладзіміра Ільіча і літаратура аб Леніне. Бібліятэчкі пасылаюцца ордэнаносцам-стаханаўцам тт. Лучкоўскаму (новабеліцкая запалкавая фабрыка «Везувій») і Пухаву (старарускі фанерны завод), стаханаўцам тт. Цэйтліну (бабруйскі фанерны завод), Храмой (барысаўская запалкавая фабрыка «Пролетарская перамога» імя Кірава), Марыі Федарэнка (рэчыцкая запалкавая фабрыка «Х-ты Кастрычнік») і інш.

КІНОФІЛЬМ «ЛЕНІН»

Да ленінскіх дзён Белдзяржкіно чакае атрымання з Масквы новага поўнаметражнага гукавога кінофільма «Ленін» выпуску Саюзкінохронікі. Фільм будзе дэманстравацца ў гукавых кінотэатрах гарадоў БССР.

ЛЕКЦЫІ АБ ЛЕНІНЕ

17 студзеня ў менскім Доме партактыва адкрываецца вялікая выстаўка літаратуры і фотаздымкаў аб жыцці і рэвалюцыйнай дзейнасці Уладзіміра Ільіча. Для прапагандыстаў, агітатараў і партактыва будзе прачытан рад лекцый аб Леніне. Лекцыю на тэму «Ленін — правадыр і арганізатар большэвіцкай партыі» прачытае тав. Пасэ. Акадэмік Вальфсон прачытае лекцыю «Ленін як філосаф», намеснік старшыні СНК БССР тав. Любовіч — «12 год без Леніна». Выстаўкі ленінскіх матэрыялаў арганізуюцца на заводах «Большэвік», імя Варашылава, імя Кірава, фабрыцы «Кастрычнік» і інш. (БЕЛТА).

ЖАЛОБНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ ПЛЕНУМА МЕНСКАГА ГОРСОВЕТА

21 студзеня ў 7 гадзін вечара ў зале пасяджэнняў Дома ўрада адбудзецца жалобнае пасяджэнне пленума Менскага гарадскога савета, прысвечанае 12-годдзю з дня смерці В. І. Леніна.

СТАГОДДЗЕ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ ДЗЕДУШКІ ЯЎРЭЙСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

26 студзеня грамадскасць сталіцы БССР будзе адзначаць стагоддзе з дня нараджэння дзедушкі яўрэйскай літаратуры Мендэлэ Мойхер-Сфорым (Ш. Я. Абрамовіч). У гэты дзень адбудзецца пасяджэнне інстытута нацыянальных меншасцей Беларускай акадэміі навук. З дакладамі выступяць доктар гістарычных навук т. Агурскі, т. Ашаровіч, праф. Враншітэйн, праф. Вінэр, т. Літвакоў (Масква), праф. Эрык (Кіеў). Саюз савецкіх пісьменнікаў БССР арганізуе ўрачысты вечар у клубе імя Сталіна ў Менску. Намячаецца правядзенне літаратурнага вечара ў Капылі, дзе нарадзіўся Мендэлэ Мойхер-Сфорым.

ТВОРЫ МАКСІМА ГОРКАГА НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

У выданні Дзяржаўнага выдавецтва БССР вышла з друку на беларускай мове першая кніга (5—3 тамы) поўнага збору твораў Максіма Горкага. Першая кніга ахапляе творчасць пісьменніка за перыяд 1901—1905 гады. У бягучым годзе выйдуць з друку яшчэ 10 тамоў. Усё выданне твораў Максіма Горкага ў 25 тамах разлічана на тры гады. Звыш 9.000 рабочых, калгаснікаў, камандзіраў Чырвонай арміі, работнікаў навукі, мастацтва падпісаліся на поўны збор твораў Горкага на беларускай мове.

СТАХАНАВЕЦ ГАЛАЎНЯ — МАЙСТАР ЦЭХА

Ініцыятар стаханаўскага руху на менскім варштатабудаўнічым заводзе імя Кірава слесар Галаўня, які выконваў сваё заданне больш чым на 500 проц., вылучан на работу майстра механа-зборачнага цэха. Лепшы майстар завода Лабуць пераведзен у старшыя майстры такарнага цэха. (БЕЛТА).

ДРУГОЕ ГУКАВОЕ КІНО Ў РАЁНЕ

ЧАШНІКІ, 16 студзеня. У клубе папяровай фабрыкі «Чырвоная зорка» адкрылася гукавое кіно. Гэта ўжо другое па ліку гукавое кіно ў Чашніцкім раёне.

А. ПАЎЛОЎСКІ.

ДЗЕМЧЭНКАЎСКІЯ ЗВЕННІ Ў КАЛГАСАХ ДАМАНАВІЦКАГА РАЁНА

АЗАРЫЧЫ, 16 студзеня. Даманавіцкая газета «За большэвіцкія калгасы» паведамляе аб раённай нарадзе дземчэнкаўскіх звенняў высокай ўраджайнасці сумесна з перадавымі брыгадзірамі калгасаў і соўгасаў.

Перадавыя брыгадзіры на нарадзе расказалі аб высокіх ураджаях, якіх яны дабіліся ў мінулым годзе, і чаго дабіваюцца сёлета. У калгасе «Чырвоная зязда», Хаміцкага сельсовета, арганізаваны тры дземчэнкаўскія звенні. У калгасах «Рухавік рэвалюцыі» і «Чырвоны змагар» дземчэнкаўскія звенні з'явіліся ініцыятарамі ўзмоцненай падрыхтоўкі да веснавой сяўбы. Звяно Старавойтавай Саньі ў калгасе «Чырвоны змагар» намеціла дабіцца сёлета ўраджаю з гектара: бульбы — 1800 пудоў, аўса — 120 пудоў, яравой пшаніцы і ячменю—100 пудоў, ільновалакна—5 цэнтнераў.

Удзельнікі нарады звярнуліся да ўсіх калгасніц і калгаснікаў раёна з заклікам арганізаваць дземчэнкаўскія звенні ва ўсіх брыгадах і калгасах і разгарнуць раённае спаборніцтва за высокі ўраджай.

НАРАДА АВІЯВЫНАХОДЦАЎ

На нарадзе авіявынаходцаў пры ЦС Асоавіяхіма БССР, якая адбылася 15 студзеня, удзельнікі расказалі аб сваіх вынаходчых работах. Гомельскія вынаходцы канструююць лёгкі спартыўны самалёт. Група віцебскіх вынаходцаў мяркуе пабудаваць двухмесны буксіровачны планер і маленькі маторчык унутранога згарання, а таксама працуюць над пабудовай маленькага самалёта — «Окцябронак». Група менскіх студэнтаў-вынаходцаў працуе над арыгінальнай канструкцыяй маламагутнага матора ўнутранога згарання. Сярод вынаходцаў беспераппынна расце зацікаўленасць да авіяцыі. Нарада ўстанавіла цесны кантакт паміж усімі вынаходцамі.

ПЛЕНУМ ПРАЎЛЕННЯ ССП СССР — 10 ЛЮТАГА

Прэзідыум праўлення Саюза савецкіх пісьменнікаў СССР перанёс тэрмін склікання пленума ў Менску на 10 лютага.

У БССР у парадку падрыхтоўкі да пленума разгортваецца творчая дыскусія па пытаннях беларускай савецкай літаратуры і паэзіі. 19 студзеня тав. Александровіч зробіць паведамленне аб сваім дакладзе аб беларускай паэзіі на надыходзячым пленуме на сходзе паэтаў БССР. Даклад т. Клімковіча абмяркоўваецца беларускімі савецкімі крытыкамі. Да пленума выйдзе з друку першы том «Гісторыі беларускай літаратуры», падрыхтаваны інстытутам літаратуры і мовы беларускай акадэміі навук.

МЕНСК

* Пастаноўку БДТ-І «Вялікадушша» глядзелі 15 студзеня прыехаўшыя спецыяльна ў Менск 80 стаханаўцаў барысаўскай запалкавай фабрыкі «Пролетарская перамога» імя Кірава.

* Адзіную форму вопраткі (сінія касцюмы) атрымалі працаўнікі менскай пошты. На левай кішэні фрэнча будуць нашыты знакі адрознення.

* Светавыя сігнальныя ліхтары ўстаноўлены на ўсіх трамваях горада. У трамваях № 1 абодва ліхтары чырвонага колеру, № 2 — зялёнага колеру, у трамваях № 3 — адзін ліхтар чырвоны, другі зялёны, у трамваях № 5 — абодва ліхтары блакітнага колеру і т. д.

* Магазін па продажу кулінарных вырабаў фабрыкі-кухні адрываецца ў лютым. Ён будзе гандляваць жаранай і варанай дзічу і птушкай, мясам, салатамі, венігрэтам і мучнымі вырабамі, якіх няма ў агульным асартыменце хлебнабулачных вырабаў. Для магазіна перадаецца памяшканне былога мяснога магазіна Таргсіна па Ленінскай вуліцы.

* Пяць комсамольцаў Жлобінскага чыгуначнага вузла, якія зрабілі пешы пераход у супрацьгазах з Жлобіна ў Менск, 15 студзеня прыбылі ў сталіцу БССР. 215 кіламетраў яны прайшлі за 35 хадавых гадзін.

* У Менск прыбылі 7 стаханаўцаў добрушскай фабрыкі «Герой працы», якія зрабілі пешы паход у супрацьгазах з Добруша ў Менск. 400 кіламетраў каманда прайшла за 77 хадавых гадзін. Сярод каманды дзве дзяўчыны — Шура Ганчарова і Наташа Ерафеева. ЦС Асоавіяхіма БССР узнагародзіў удзельнікаў каманды значкамі «Актывіста Асоавіяхіма».

Газетныя радкі

КАЛГАСНЫЯ ПАРАШУТЫСТЫ

10 маладых калгаснікаў калгаса «Комінтэрн», Кіраўскага раёна, без адрыву ад вытворчасці вывучаюць парашутную справу. Інструктар для навучання вылучан бабруйскім аэраклубам. («Кіравец»).

ПІОНЕРСКІ КЛУБ ПРЫ ШКОЛЕ

Пры Радзянскай няпоўнай сярэдняй школе адкрыт піонерскі клуб. У клубе адбываюцца заняткі гурткоў, ёсць шахматы, шашкі і іншыя гульні. («Комуна»).

Танцы ў фае кінотэатра імя Калініна ў Гомелі. Фото СОРКІНА.

КРУШЭННЕ НА СТАНЦЫІ КАЛІНКАВІЧЫ

МАЗЫР, 16 студзеня. (Па тэлефону ад кар. «Звязды»). Таварны поезд № 831 ў складзе аднаго паравоза і 50 парожніх цыстэрнаў стаяў на 9 шляху. За поўгадзіны да адпраўлення яго на Корасцень дзяжурны па станцыі Калінкавічы Семянікоў аддаў распараджэнне старшаму стрэлачніку Цярэшнеўцу Сідару прыгатаваць маршрут.

Гэта распараджэнне Цярашкоўцоў перадаў малодшым стрэлачнікам. Праз некалькі мінут ён далажыў дзяжурнаму, што «ўсё ў парадку».

У 20 гадзін 53 мінуты поезду было дана адпраўленне. Праязджаючы стрэлку № 6, ніхто з брыгады, якая суправаджала поезд (машыніст Дзюбанаў, памочнік машыніста Яшчанка, галоўны кандуктар Гарыстоў) заўважыў, што поезд накіроўваецца не на патрэбны шлях, а ў тупік.

Толькі пасля высвятлілася, што малодшы стрэлачнік Сірош перавёў стрэлку № 6 не па маршруту, а на тупік.

Адбылося крушэнне, у рэзультаце якога значна пашкоджан паравоз, 6 цыстэрнаў выбылі з строю, а 32 цыстэрны атрымалі нязначныя пашкоджанні. Чалавечых ахвяр няма. Па папярэдніх падліках, страты ад крушэння вызначаюцца ў 41.700 руб.

Вядзецца следства. Вінаватыя арыштаваны.

Р. ФРАЛОЎ.

У ТРЭЦІМ БЕЛАРУСКІМ ДЗЯРЖАЎНЫМ ТЭАТРЫ

Трэці Беларускі дзяржаўны тэатр знаходзіцца зараз на сваёй асноўнай базе ў Гомелі. З вялікім поспехам праходзяць п'есы «Часаўшчык і курыца» ў пастаноўцы заслужанага артыста рэспублікі Міровіча і п'еса «Сяржант Дроб» у пастаноўцы мастацкага кіраўніка Санпікава.

Тэатр рыхтуе да пастаноўкі п'есу Остроўскага «Даходнае месца» (пераклад К. Крапівы). Першы паказ гэтай п'есы адбудзецца ў лютым месяцы.

У студзені тэатр выязджаў у г. Рэчыцу. Для рабочых запалкавай фабрыкі была пастаўлена п'еса «Часаўшчык і курыца». Гэтымі днямі тэатр пабываў у Добрушы і Нова-Беліцы. Зараз тэатр рыхтуецца да выезду ў Малдаўскую рэспубліку, у г. Тірасполь. Тэатр азнаёміць шырокія працоўныя масы Малдавіі з дасягненнямі беларускага савецкага тэатральнага мастацтва.

АЛІМПІЯДА МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ СОЎГАСАЎ 4-Х РАЁНАЎ

ЛЁЗНА, 16 студзеня. У Лёзне адбылася алімпіяда мастацкай самадзейнасці соўгасаў Чашніцкага, Лёзнянскага, Полацкага і Магілёўскага раёнаў. У алімпіядзе прынялі ўдзел звыш 150 чалавек. На ўсебеларускую алімпіяду мастацкай самадзейнасці соўгасаў вылучана 9 выканаўцаў. Дзесяць удзельнікаў алімпіяды накіроўваюцца ў музычную школу і тры — у ТРАМ.

С. ШАІРКА.

КУЛЬТТАВАРЫ НА ВЕСЦЫ

Беларускае аб'яднанне культтавараў рэалізавала за 1935 год тавараў на 14.670 тыс. рублёў, у тым ліку кніг на 4.475 тыс. руб. і канцылярска-папяровых тавараў на 4.750 тыс. руб. За мінулы год рэалізавана радыётавараў на 210 тыс. руб., фота-мастацкіх — на 530 тыс. руб., музычных тавараў — на 365 тыс. руб., спартыўных — на 930 тыс. руб., цацак — на 640 тыс. руб., дапаможных прылад для школ — на 1.930 тыс. руб. У калгаснай вёсцы прадана шпалераў на 850 тыс. руб.

Аб'яднанне ў даны момант мае 11 аддзяленняў і абслугоўвае пераважна сельскія раёны. Прамысловыя цэнтры забяспечваюцца культтаварамі па лініі Наркомунутгандля. Магазіны культтавараў, якіх налічваецца 82, з'явіліся ў самых глухіх раёнах. Апрача таго, 8 кіёскаў і 320 сельскіх спажывецкіх таварыстваў гандлююць школьнапісьмовымі прыладамі.

У 1936 годзе ў раённых цэнтрах будуць пабудаваны 13 узорных магазінаў культтавараў, капітальна адрамантаваны 8 і дааб сталяваны 20 магазінаў. Сёлета намечана рэалізаваць культтавараў на 19.750 тыс. руб., у тым ліку кніг на 6 мільёнаў руб., радыётавараў на 400 тыс. руб., фота-мастацкіх тавараў на 850 тыс. руб. і т. д. Прэзідыум Белкаапсаюза пастанавіў выдзеліць 9 грузавых аўтамашын для пасярэння дастаўкі культтавараў у глыбінныя пункты.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Першы Беларускі дзяржаўны тэатр БДТ-1	Сёння, 17 студзеня, ПЛАТОН КРЭЧЭТ Пачатак у 8 г. веч.
Білеты прадаюцца ў касе тэатра.	
Пам. клуба МЕТАЛІСТАЎ (вул. Кірава, 12, тэл. 25-384)	Спектаклі смаленскага абласнога тэатра музкамедыі

Сёння, 17 студзеня, (пастаянная картка № 34) „РОЗ-МАРИ“

Пачатак роўна ў 8 гадзін вечара. Каса адкрыта з 12—2 гадз. і з 5 гадз. вечара.

Гукавы кінотэатр „Чырвоная зорка“	Мастацкая кінокамедыя Мяч і сэрца
ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «ПРОЛЕТАРЫЙ»	Амерык. гукавы фільм Чалавек-невідзімка
Гукавы кінотэатр „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“	Гукавы мастацкі фільм „ГРОЗА“
Кіно «СПАРТАК»	Усходні мастацкі фільм НАТЭЛА (Нявольніцы гарэма)

Прыгарадная гаспадарка „ЗВЯЗДЫ“, якая знаходзіцца ў Папярнянскім сельсовеце, Менск. раёна, ПРАДАЕ калгасам і арганізацыям коні, будынкі, с.-г. інвентар і інш. рэчы. Даведацца па тэл. № 21-351.

Згодна загаду Наркомунутгандля БССР ад 7 студзеня 1936 года за № 18

бабруйскі цэрабкоп ЛІКВІДУЕЦЦА з 10 студзеня 1936 года.

Арганізацыі, маючыя прэтэнзіі да ліквідуемага ЦРК, павінны прад'явіць іх у месячны тэрмін—да 10 лютага 1936 г. ліквідкому — Бабруйск, Сацыялістычная, 136, райунутгандаль.

Пасля ўказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць. ЛІКВІДКОМ.

ПРЫ АГУЛЬНАЙ СЛАБАСЦІ, РОЗНЫХ ФОРМАХ ПАЎТОРНАГА МАЛАКРОЎЯ, У ПЕРЫЯД ВЫЗДАРАЎЛЕННЯ ПАСЛЯ ВОСТРЫХ ІНФЕКЦЫЙ ПРЫМЯНЯЕЦЦА

ў таблетках (жалеза з фітынам).

ПРОДАЖ ва ўсіх аптэках і магазінах сангігіены СССР. Пры адсутнасці на месцах высылаецца ПОШТАЙ галоўным складам інстытута па атрыманні задатку не менш аднаго рубля з кожнага флакона.

АДРАС: Харьков, ул. Артема, № 12, Укр. Институт Эндокринологии.

Менская міжраённая база БЕЛПРОМГАНДЛЯ перамясцілася з вуліцы Урыцкага на пляц Волі, 5 (былая сталовая ЗРК Сталіна).

ПАТРЭБНЫ прыбіральшчыцы і чорнарабочы. Звярачацца ў выдавецтва „ЗВЯЗДЫ“, Савецкая, 63.

Манук'ян Абрам Самсонавіч, ураджэнец вёскі Мартi-Рос, Азізбекаўскага раёна, Арменія, мяняе прозвішча і імя на Рудольф Валенцін Самсонавіч.

Асоб, якія маюць пратэсты да змены прозвішча і імя, просьба паведаміць у загс пры Жлобінскім РА НКУС БССР.

Інстытут масавага завочнага навучання партактыва пры ЦК КП(б)Б ДА УВАГІ завочнікаў партвучобы і радыёслухачоў.

Абвешчаны ў радыёпраграмах Белрадыёкамітэта пачатак перадач радыёлекцый партвучобы на 19 г. 35 м. не адпавядае сапраўднасці.

Перадача лекцый партвучобы праз менскую радыёстанцыю будзе пачынацца, як і раней, у 19 г. 30 м.

Дырэктар інстытута БЕКЕРМАН.

Марксісцка-ленінскі універсітэт.

18 студзеня ў 10 гадзін раніцы ў фізіка-матэматычным корпусе БДУ адбудуцца заняткі з слухачамі універсітэта.

Дырэкцыя універсітэта.

Друкарня „ЗВЯЗДЫ“ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ НА НАБОР І ДРУКАВАННЕ ШМАТТЫРАЖАК, ЛІСТОВАК, БЮЛЕТЭНЯЎ І ІНШЫХ РАБОТ ГАЗЕТНАГА ТЫПУ.

Гарантуецца добраякаснае і своечасовае выкананне заказаў.

Звярачацца ў кантору друкарні: Савецкая, 63, уваход з двара.

На падставе пастановы ЦВК і СНК СССР і загаду Наркамсоўгасаў № 600 ад 1 снежня 1935 года

віцебскі Саюзмалакотрэст ЛІКВІДУЕЦЦА з 1 студзеня 1936 г.

Усе прадпрыемствы, установы і асобы, якія маюць прэтэнзіі павінны прад'явіць іх упаўнаважанаму па ліквідацыі да 1 лютага 1936 года па адрасу: Віцебск, 1-я Калініна, дом № 30/15.

Пасля ўказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць. ЛІКВІДКОМ.

На падставе пастановы СНК і ЦВК СССР ад 28 лістапада 1935 года і загада Наркамсоўгасаў ад 1 снежня 1935 года за № 600,

гомельскі Саюзмалакотрэст з 1 студзеня 1936 года ЛІКВІДУЕЦЦА.

Асобы і ўстановы, якія маюць прэтэнзіі да трэста, павінны падаць іх ліквідкому трэста да 20 студзеня 1936 года па адрасу: Гомель, Н. Ветраная, 12, Гоммалакотрэсту.

Пасля ўказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць. ЛІКВІДКОМ.

ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: Габінет рэдактара — 21-352. Габінет нам. рэдактара — 25-188. Сакратарыят — 20-830. Прамысловы аддзел — 21-356. Аддзел мясцовай інфармацыі—25-189. Партыйны аддзел—21-353. Сельскагаспадарчы аддзел 21-846. Аддзел асветы, літаратуры і мастацтва — 23-955. Аддзел пісем—21-399. Загадчык выдавецтва — 21-358. Бухгалтэрыя — 21-845. Аддзел аб'яў і тыражны — 21-351. АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: МЕНСК, Савецкая, 63.

Уп. Галоўлітбела № К—17. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Савецкая, 63. Тыраж 106.045.